

خبرنامه مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اتوبان تهران کرج، خروجی پیکانشهر، آزادشهر، خیابان شهید گودرزی، خیابان هشتم غربی،
کد پستی: ۱۴۹۶۸۱۳۱۱۳

سال بیست و چهارم/شماره ۵۴۶/مرداد ماه ۱۴۰۵

مدیرمسئول: فرهاد گوهرزاد

تهیه و تنظیم: فرزین رنجبر

publicrelations@rifr-ac.ir

انتصابات

جناب آقای علیرضا افتخاری...

جناب آقای هومن روانبخش کرمانشاهی...

جناب آقای حمیدرضا عباسی...

جناب آقای اسماعیل مقبلی...

جناب آقای مصطفی آقایی...

صفحه ۲

«نکته‌های نگارشی» ۱۳۶

درست بنویسیم

چطور، همچنین، همچنان، چقدر، متغیر

صفحه ۲

اخبار مؤسسه

در نشست شورای پژوهشی مؤسسه انجام شد: آیین تکریم و معارفه رؤسای سه بخش پژوهشی مؤسسه

بازدید سرپرست مؤسسه از ایستگاه تحقیقات البرز

از داده‌های ماهواره‌ای تا مدیریت دقیق مزارع؛ پژوهشگران مؤسسه از مرکز پایش الگوی تولید کشاورزی بازدید کردند

دستاوردهای نوین پژوهشی در حوزه گیاهان دارویی؛ معرفی سه رقم جدید آویشن

تحقیقات کاربردی، پشتوانه حکمرانی علمی منابع طبیعی و حل چالش‌های اقلیمی کشور است

سرپرست مؤسسه: موفقیت طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت، نیازمند تقویت پشتوانه علمی و فنی است

نخستین نشست کمیته علم و فناوری کنوانسیون مقابله با بیابان‌زایی برگزار شد

برگزاری دوره تخصصی مهارت‌افزایی پرورش و تکثیر عوامل کنترل بیولوژیک

برای نخستین بار در کشور؛ برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی منتشر شد

از تنوع گیاهی تا ارزش‌آفرینی؛ حکمرانی گیاهان دارویی باید زنجیره‌ای شود

سرپرست مؤسسه تأکید کرد: باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی؛ ظرفیت‌های راهبردی مؤسسه برای توسعه پژوهش و درآمدزایی

: شماره جدید نشریه «طبیعت ایران» (دو ماهنامه خرداد و تیر ۱۴۰۵) منتشر شد

حاجی‌وند: آینده گیاهان دارویی کشور در گرو پیوند پژوهش، تولید و بازار است

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی: گیاهان دارویی را از خام‌فروشی به ارزش‌آفرینی برسانیم

حسن وحید: زنجیره گیاهان دارویی باید از حفاظت و احیا تا تولید، فرآوری و صادرات تکمیل شود

رحیمی فرد: دانش و اطلاعات ۱۸۰۰ گونه گیاهی، پشتوانه‌ای برای توسعه پایدار گیاهان دارویی کشور است

سیداخلاقی: مشکل اصلی در آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی، فاصله سیاست‌گذاری تا اجرا است

برگزاری اولین جلسه تخصصی برنامه ملی الگوی کشت محصولات زراعت چوب

پدهزارهای حاشیه کرخه: اکوسیستم‌های ارزشمند در معرض تهدید

هشدار نسبت به بهره برداری بی رویه از منابع آبی، تغییر کاربری منابع طبیعی و خشکیدگی درختان ارس در دماوند

صفحه ۲۰

معرفی کتاب

صفحه ۲۰

سایر رویدادها

صفحه ۲۷

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

صفحه ۳۰

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اخبار مؤسسه

در نشست شورای پژوهشی مؤسسه انجام شد: آیین تکریم و معارفه
رؤسای سه بخش پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

آیین تکریم و معارفه رؤسای سه بخش پژوهشی: جنگل، مرتع و بیابان، در نشست شورای پژوهشی مؤسسه، چهارشنبه هفتم مرداد ۱۴۰۵، با حضور اعضای این شورا، برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این آیین، از خدمات و تلاش‌های دکتر محمد خسروشاهی، رئیس پیشین بخش تحقیقات بیابان، دکتر مرتضی خداقلی، رئیس پیشین بخش تحقیقات مرتع و دکتر مهدی پورهایمی، رئیس پیشین بخش تحقیقات جنگل، قدردانی شد و به ترتیب، دکتر حمیدرضا عباسی، دکتر علیرضا افتخاری و دکتر هومن روانبخش کرمانشاهی، به‌عنوان رؤسای جدید این سه بخش معرفی شدند.

در ادامه این مراسم، رؤسای پیشین بخش‌های پژوهشی، ضمن ارائه گزارشی کوتاه از سوابق و فعالیت‌های شاخص دوران مسئولیت خود، بر اهمیت تداوم فعالیت‌های پژوهشی و همکاری با مدیریت جدید بخش‌ها تأکید کردند.

شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این آیین ضمن قدردانی از خدمات ارزنده رؤسای پیشین، نقش آنان را در پیشبرد اهداف پژوهشی مؤسسه و اعتلای منابع طبیعی کشور ارزشمند توصیف کرد و گفت: امیدواریم همچنان از دانش، تجربه و همراهی این عزیزان بهره‌مند باشیم؛ چرا که این عزیزان، سرمایه‌های علمی مؤسسه هستند و حضور و راهنمایی آنان می‌تواند پشتوانه‌ای ارزشمند برای تداوم مسیر پژوهش در مؤسسه باشد.

وی همچنین از رؤسای جدید بخش‌های پژوهشی برای پذیرش این مسئولیت قدردانی کرد و افزود: انتظار می‌رود با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی موجود، در چارچوب سیاست‌های مؤسسه و اهداف برنامه هفتم پیشرفت کشور، برنامه‌های پژوهشی و مأموریت‌های محوله با انسجام و اثربخشی بیشتری دنبال شود.

سرپرست مؤسسه در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت تقویت تعاملات و ارتباطات درون و برون‌سازمانی به‌منظور اجرای پروژه‌های کلان پژوهشی تأکید کرد و آن را از الزامات ارتقای جایگاه علمی و افزایش اثربخشی فعالیت‌های مؤسسه در زمینه حل مشکلات عرصه منابع طبیعی کشور دانست.

حاجی‌وند با اشاره به معرفی سه رقم جدید آویشن در هفته گذشته و در دست اقدام بودن معرفی دو رقم دیگر، این دستاورد را حاصل توانمندی علمی پژوهشگران مؤسسه دانست. وی، تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی را به‌عنوان یکی از اولویت‌های مؤسسه برشمرد و افزود: توسعه همکاری‌های علمی با سایر مؤسسات تحقیقاتی، از جمله مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، می‌تواند زمینه‌ساز هم‌افزایی ظرفیت‌ها و اجرای مؤثرتر برنامه‌های مشترک در حوزه‌های مورد علاقه طرفین، به‌ویژه معرفی رقم، باشد.

«نکته‌های نگارشی» ۱۳۶

درست بنویسیم

چطور، همچنین، همچنان، چقدر، متغیر

«نکات مهم»

- * حرف «ی» علامت کسره اضافه بعد از «ها» غیرملفوظ در انتهای کلمات ناصحیح است. باید به این صورت نوشته شود: بای کوتاه روی «های» غیرملفوظ مانند نامه من
- * جمع بستن کلمه‌های غیرعربی به روش زبان عربی نادرست است (مانند گزارشات: گزارش‌ها؛ پیشنهادهات: پیشنهاده‌ها).
- * تنوین، مخصوص زبان عربی است و به کار بردن آن با واژه‌های غیرعربی نادرست است (مانند گاه‌ها: گاهی یا ناچاراً: بناچار).
- * تر و ترین همواره جدا از کلمه پیش از خود نوشته می‌شود، مگر در: بهتر، مهتر، کهنتر، بیشتر، کمتر

انتصابات

جناب آقای علیرضا افتخاری، طی حکمی از سوی سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان «رئیس بخش تحقیقات مرتع» منصوب شدند.

جناب آقای هومن روانبخش کرمانشاهی، طی حکمی از سوی سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان «رئیس بخش تحقیقات جنگل» منصوب شدند.

جناب آقای حمیدرضا عباسی، طی حکمی از سوی سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان «رئیس بخش تحقیقات بیابان» منصوب شدند.

جناب آقای اسماعیل مقبلی، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «سرپرست مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان» منصوب شدند.

جناب آقای مصطفی آقایی، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «رئیس مرکز ملی مدیریت منابع ژنتیکی کشاورزی و منابع طبیعی کشور» ابقا شدند.

**بازدید سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور از
ایستگاه تحقیقات البرز؛ تأکید حاجی‌وند بر توسعه پژوهش‌های
درآمدزا، تجاری‌سازی فناوری‌ها و مدیریت بهینه منابع آب**

شکرا له حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، همراه با معاونان و رؤسای بخش‌های تحقیقات صنایع چوب و صنوبر، با حضور در ایستگاه تحقیقات البرز، ضمن بازدید از بخش‌های مختلف این مجموعه، بر بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های علمی و زیرساختی ایستگاه، توسعه فعالیت‌های پژوهشی درآمدزا، تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقاتی و مدیریت بهینه منابع آب تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سرپرست مؤسسه در این بازدید از نهالستان‌ها، خزانه، کلکسیون‌های صنوبر، چاه‌های آب ایستگاه و بخش تحقیقات صنایع چوب دیدن کرد و از نزدیک در جریان روند فعالیت‌ها، ظرفیت‌ها، برنامه‌های در دست اجرا و چالش‌های موجود قرار گرفت.

حاجی‌وند در جریان این بازدید، با اشاره به ظرفیت‌های ارزشمند بخش‌های تحقیقات صنوبر و صنایع چوب، بر ضرورت حرکت به سوی پژوهش‌های مسئله‌محور، درآمدزا و اثرگذار تأکید کرد و توسعه فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر پژوهش، بهره‌برداری مؤثر از امکانات موجود و تجاری‌سازی فناوری‌ها و دستاوردهای تحقیقاتی را از اولویت‌های اصلی این بخش‌ها دانست.

وی همچنین با بررسی وضعیت منابع آبی ایستگاه، مدیریت هوشمندانه مصرف آب را یکی از الزامات استمرار فعالیت‌های تحقیقاتی عنوان کرد و با توجه به چالش‌های موجود، دستور داد بررسی وضعیت چاه‌های آب، ارزیابی فنی شرایط موجود و ارائه راهکارهای عملی برای رفع مشکل کم‌آبی و افزایش دبی چاه‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شود.

سرپرست مؤسسه در ادامه، با ارائه رهنمودهایی به رئیس بخش تحقیقات صنوبر، بر ساماندهی نهالستان‌ها، خزانه‌ها و کلکسیون‌های صنوبر، ارتقای بهره‌وری، بهبود مدیریت تولید نهال و تدوین برنامه‌های اجرایی برای افزایش درآمدهای اختصاصی این بخش تأکید کرد.

حاجی‌وند در بازدید از بخش تحقیقات صنایع چوب نیز توسعه دانش فنی، بومی‌سازی فناوری‌ها و تجهیزات طراحی و ساخته‌شده، ثبت اختراع و فناوری‌های دانش‌بنیان، حفاظت از حقوق مالکیت فکری و فراهم‌سازی زمینه تجاری‌سازی محصولات و فناوری‌های پژوهشی را از مهم‌ترین اولویت‌های این بخش برشمرد و بر پیگیری مستمر این برنامه‌ها تأکید کرد.

وی با اشاره به جایگاه ایستگاه تحقیقات البرز در توسعه پژوهش‌های کاربردی، اظهار داشت: استفاده هدفمند از ظرفیت‌های علمی، فنی و زیرساختی این ایستگاه می‌تواند نقش مؤثری در توسعه فناوری، افزایش بهره‌وری، پاسخگویی به نیازهای بخش اجرا و ایجاد درآمدهای پایدار برای مؤسسه ایفا کند.

در پایان این بازدید، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور خواستار تدوین برنامه‌ای منسجم برای ارتقای بهره‌وری، تقویت ارتباط پژوهش با نیازهای بخش اجرا، توسعه همکاری با بخش خصوصی، افزایش سهم تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقاتی و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های ایستگاه تحقیقات البرز در مسیر تحقق اهداف راهبردی مؤسسه شد.

گفتنی است در این بازدید، رئیس ایستگاه تحقیقات البرز با ارائه گزارشی از فعالیت‌ها، ظرفیت‌ها و برنامه‌های این ایستگاه، به تشریح آخرین وضعیت نهالستان‌ها، خزانه، کلکسیون‌های صنوبر، منابع آبی، بخش تحقیقات صنایع چوب و سایر زیرساخت‌های پژوهشی پرداخت. وی ضمن اشاره به دستاوردهای علمی و تحقیقاتی ایستگاه، مهم‌ترین چالش‌های موجود از جمله محدودیت منابع آب، ضرورت بهسازی زیرساخت‌ها، توسعه امکانات پژوهشی و لزوم تقویت فعالیت‌های درآمدزا و تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقاتی را تشریح کرد.

دستاوردهای نوین پژوهشی در حوزه گیاهان دارویی؛ معرفی سه رقم جدید آویشن

یکصد و بیست و هفتمین جلسه کمیته معرفی رقم، چهارشنبه ۳۱ تیر ۱۴۰۵ با حضور اعضای کمیته، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و جمعی از پژوهشگران بخش تحقیقات گیاهان دارویی، در محل مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این نشست، گزارش معرفی سه رقم جدید آویشن ارائه شد و پس از بررسی‌های علمی و کارشناسی، اعضای کمیته با معرفی هر سه رقم موافقت کردند. بر این اساس، دو رقم آویشن برگ‌نیزه‌ای با نام‌های "فراهان" و "عطرین" و یک رقم آویشن کرک‌آلود با نام "نسیم" به تصویب رسیدند.

شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این خصوص اظهار داشت: این دستاورد، می‌تواند نقش مؤثری در توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی کشور ایفا کند. معرفی ارقام جدید، علاوه بر افزایش عملکرد و بهبود کیفیت تولید، زمینه را برای تأمین بذر استاندارد، توسعه کشت تجاری، افزایش درآمد تولیدکنندگان و تأمین پایدار مواد اولیه مورد نیاز صنایع دارویی، غذایی و آرایشی - بهداشتی فراهم می‌کند.

وی ادامه داد: با توجه به ظرفیت‌های اقلیمی ایران در تولید گیاهان دارویی، توسعه ارقام اصلاح‌شده و سازگار با شرایط مختلف محیطی، یکی از الزامات تحقق سیاست‌های کلان وزارت جهاد کشاورزی در زمینه ارتقای بهره‌وری، افزایش صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا و تقویت امنیت زیستی کشور به شمار می‌رود.

حاجی‌وند، با اشاره به اهمیت معرفی این ارقام، خاطرنشان کرد: معرفی ارقام جدید گیاهان دارویی، تنها یک دستاورد پژوهشی نیست، بلکه حلقه‌ای راهبردی در زنجیره تولید دانش، فناوری و ثروت در حوزه گیاهان دارویی محسوب می‌شود. مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تکیه بر توان علمی پژوهشگران خود، توسعه ارقام بومی، مقاوم و پرمحصول را به عنوان یکی از محورهای اصلی ارتقای بهره‌وری و توسعه پایدار در حوزه گیاهان دارویی دنبال می‌کند.

وی افزود: تولید ارقام اصلاح‌شده، زمینه کاهش وابستگی به منابع ژنتیکی خارجی، افزایش کیفیت و یکنواختی مواد اولیه صنایع گیاهان دارویی و ارتقای جایگاه ایران در بازارهای داخلی و بین‌المللی را فراهم می‌کند و استمرار حمایت از پژوهش‌های هدفمند و کاربردی، مسیر دستیابی به مرجعیت علمی و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در حوزه منابع طبیعی و گیاهان دارویی را هموار خواهد ساخت.

گفتنی است این دستاورد ارزشمند، حاصل بیش از یک دهه تلاش پژوهشی ابراهیم شریفی عاشورآبادی و تیم پژوهشگران همکار ایشان در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و مراکز تحقیقات استان‌ها است.

از داده‌های ماهواره‌ای تا مدیریت دقیق مزارع؛ پژوهشگران مؤسسه از مرکز پایش الگوی تولید کشاورزی بازدید کردند

جمعی از اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به سرپرستی دکتر محمد متینی‌زاده، سرپرست معاونت پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها، در قالب یک بازدید علمی و با هدف آشنایی با ظرفیت‌ها، فناوری‌ها و دستاوردهای نوین حوزه کشاورزی هوشمند، از مرکز پایش الگوی تولید کشاورزی بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در ابتدای این بازدید، علی‌اکبر نوروزی، مدیرکل مرکز علوم و فناوری اطلاعات کشاورزی، با اشاره به تحولات سریع فناوری‌های اطلاعاتی و ابزارهای سنجش از دور در سال‌های اخیر، اظهار داشت: مرکز پایش الگوی تولید کشاورزی، با هدف ارتقای بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و پشتیبانی از تصمیم‌گیری هوشمند در سطوح ملی و منطقه‌ای راه‌اندازی شده است.

وی افزود: این مرکز با بهره‌گیری از داده‌های ماهواره‌ای، تصاویر هوایی و اطلاعات میدانی، امکان پایش مستمر اراضی کشاورزی، تحلیل تغییرات سطح زیرکشت، ارزیابی وضعیت رشد محصولات، تخمین عملکرد و پیش‌بینی میزان تولید را فراهم کرده است.

نوروزی همچنین به یکی از مهم‌ترین دستاوردهای فنی این مرکز اشاره کرد و گفت: در حال حاضر، تفکیک و مرزبندی اراضی کشاورزی و منابع طبیعی کشور با دقت مکانی یک متر در این مرکز انجام می‌شود که گامی مؤثر در توسعه زیرساخت‌های داده‌ای و مدیریت هوشمند منابع طبیعی و کشاورزی به شمار می‌رود.

در ادامه این بازدید، ظرفیت‌های فنی و کاربردی مرکز در پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های کلان بخش کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس گزارش ارائه‌شده، بهره‌گیری از داده‌های دقیق و به‌روز ماهواره‌ای، تصاویر هوایی و فناوری‌های پیشرفته سنجش از دور، نقش مؤثری در افزایش بهره‌وری، کاهش مصرف منابع آب، پیش‌بینی تولید، برنامه‌ریزی تأمین امنیت غذایی، شناسایی مناطق بحرانی از نظر خشکسالی یا کمبود عناصر غذایی و بهبود سیاست‌گذاری‌های حمایتی ایفا می‌کند.

همچنین، توسعه سامانه‌های طیف‌سنجی و پردازش هوشمند داده‌های طیفی، امکان پایش سلامت گیاهان، تشخیص زودهنگام تنش‌های زیستی و غیرزیستی، شناسایی آفات و بیماری‌های گیاهی و برآورد شدت خسارت را با دقت بالا فراهم کرده است؛ ظرفیت‌هایی که با تقویت مدیریت هدفمند مزارع، کاهش مصرف نهاده‌های کشاورزی و اجرای اصول کشاورزی دقیق، ضرورت گسترش همکاری‌های علمی و پژوهشی میان مؤسسات تحقیقاتی را بیش از پیش برجسته می‌سازد.

سرپرست مؤسسه: موفقیت طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت، نیازمند تقویت پشتوانه علمی و فنی است

شکراه حاجی وند، در یکصد و هفتمین جلسه ستاد طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت، بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های علمی و فنی این طرح ملی تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، این نشست با حضور معاون وزیر و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و سایر اعضای ستاد برگزار شد و آخرین برنامه‌ها و اقدامات مرتبط با اجرای طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت مورد بررسی قرار گرفت.

حاجی وند با تأکید بر نقش پژوهش در ارتقای کیفیت اجرای این پروژه ملی، خواستار تقویت کمیته علمی-فنی ستاد شد و اظهار داشت: بهره‌گیری از توان علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، می‌تواند پشتوانه‌ای مطمئن برای تصمیم‌گیری‌های تخصصی و افزایش اثربخشی اجرای طرح باشد.

وی همچنین بر نظارت دقیق بر نهالستان‌ها به‌منظور تولید نهال‌های سالم، استاندارد و دارای کیفیت ژنتیکی مناسب تأکید کرد و افزود: کیفیت نهال، یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت در پروژه‌های جنگل‌کاری و احیای عرصه‌های طبیعی است و باید در تمامی مراحل تولید مورد توجه قرار گیرد.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با اشاره به دستاوردهای پژوهشی این مؤسسه در زمینه گونه‌های سازگار با شرایط اقلیمی کشور، پیشنهاد کرد یک پایلوت بر پایه یافته‌های علمی مؤسسه برای توسعه درختان کم‌آبر و مقاوم به خشکسالی اجرا شود تا ضمن ارزیابی عملی نتایج تحقیقات، زمینه تعمیم الگوهای موفق در سطح کشور فراهم شود.

حاجی وند، مکان‌یابی دقیق و انتخاب گونه‌های متناسب با شرایط اکولوژیکی هر منطقه را از الزامات موفقیت این پروژه ملی برشمرد و تصریح کرد: اجرای اصول علمی در انتخاب عرصه و گونه‌های گیاهی، ضمن افزایش درصد استقرار نهال‌ها، بهره‌وری طرح را به شکل قابل توجهی ارتقا خواهد داد.

وی در ادامه، افزایش مشارکت‌های اجتماعی را یکی دیگر از ارکان اساسی اجرای موفق طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت دانست و خاطرنشان کرد: تحقق اهداف این پروژه ملی، مستلزم مشارکت گسترده مردم، تشکلهای مردمی، بخش خصوصی، دانشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی است و این هم‌افزایی می‌تواند نقش مؤثری در حفاظت، توسعه و پایداری منابع طبیعی کشور ایفا کند.

شکراه حاجی‌وند در نخستین جلسه شورای راهبردی منابع طبیعی کشور: تحقیقات کاربردی، پشتوانه حکمرانی علمی منابع طبیعی و حل چالش‌های اقلیمی کشور است

نخستین جلسه شورای راهبردی منابع طبیعی کشور با حضور معاون وزیر و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور؛ سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و جمعی از پیشکسوتان، صاحب‌نظران، پژوهشگران و نمایندگان تشکلهای مردم نهاد، یکشنبه ۱۱ مرداد ۱۴۰۵ در مرکز آموزش جوانشیر و با هدف بهره‌گیری از ظرفیت علمی، تخصصی و تجربیات ارزشمند صاحب‌نظران برای بهبود فرآیندها، بازنگری و مهندسی مجدد در نظام حکمرانی منابع طبیعی و اقلیم کشور برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، شکراه حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، در این نشست که با حضور معاون وزیر و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، جمعی از پیشکسوتان، صاحب‌نظران، پژوهشگران و نمایندگان تشکلهای مردم‌نهاد در مرکز آموزش جوانشیر کرج برگزار شد، بر نقش راهبردی پژوهش در تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری حوزه منابع طبیعی تأکید کرد.

وی با اشاره به مأموریت‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور اظهار داشت: جهت‌گیری اصلی مؤسسه، توسعه تحقیقات کاربردی و مسئله‌محور با هدف پاسخگویی به نیازهای بخش اجرا و ارائه راهکارهای علمی برای حل مسائل و چالش‌های منابع طبیعی و اقلیم کشور است.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، حمایت از تحقیقات منابع طبیعی را سرمایه‌گذاری برای آینده کشور دانست و افزود: تصمیم‌گیری‌های اثربخش در حوزه حفاظت، احیا و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی، نیازمند اتکا به یافته‌های علمی، پژوهش‌های میدانی و دانش تخصصی پژوهشگران است.

حاجی‌وند همچنین با تأکید بر ضرورت هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی و مراکز پژوهشی تصریح کرد: توسعه تعامل میان بخش اجرا و بخش تحقیقات، زمینه‌ساز تبدیل دستاوردهای علمی به راهکارهای عملیاتی خواهد بود و می‌تواند نقش مؤثری در افزایش کارآمدی برنامه‌های ملی، مدیریت پایدار منابع طبیعی و ارتقای تاب‌آوری کشور در برابر تغییرات اقلیمی ایفا کند.

وی، تشکیل شورای راهبردی منابع طبیعی کشور را اقدامی ارزشمند در بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تخصصی و تجربیات صاحب‌نظران ارزیابی کرد و گفت: استفاده از خرد جمعی نخبگان و پژوهشگران، زمینه بازنگری و مهندسی مجدد نظام حکمرانی منابع طبیعی را فراهم می‌کند و می‌تواند به اتخاذ تصمیم‌های دقیق‌تر و آینده‌نگر در این حوزه منجر شود.

این نشست با حضور غلامرضا هادربادی، مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، عبدالحسینی، رئیس گروه پروژه‌های بین‌المللی دفتر امور بیابان، دکتر جعفری و دکتر طویلی از استادان دانشگاه تهران، محمد متینی زاده، سرپرست معاونت پژوهشی مؤسسه و جمعی از همکاران بخش تحقیقات بیابان برگزار شد.

ارتقای مهارت پژوهشگران مؤسسه تحقیقات در حوزه کنترل بیولوژیک آفات؛ برگزاری دوره تخصصی مهارت‌افزایی پرورش و تکثیر عوامل کنترل بیولوژیک

به منظور ارتقای توانمندی‌های تخصصی پژوهشگران و کارشناسان در حوزه مدیریت پایدار آفات و توسعه فناوری‌های سازگار با محیط‌زیست، دوره آموزشی: مهارت‌افزایی در پرورش و تکثیر چند گونه حشره عامل بیوکنترل در اینسکتاریوم، به مدت ۳۲ ساعت، در بخش تحقیقات حفاظت و حمایت مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد.

علیزاده علی‌آبادی، رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با اشاره به به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، این دوره با حضور اعضای هیئت علمی و کارشناسان بخش تحقیقات حفاظت و حمایت و تدریس انوش مرادی، رئیس اداره تولید بیولوژیک شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان، برگزار شد.

در آیین افتتاح این دوره، سیده معصومه زمانی، رئیس بخش تحقیقات حفاظت و حمایت، با تأکید بر اهمیت توسعه فناوری‌های کنترل بیولوژیک، بهره‌گیری از دشمنان طبیعی آفات را یکی از راهکارهای مؤثر در مدیریت پایدار آفات و کاهش مصرف آفت‌کش‌های شیمیایی دانست و بر نقش آموزش‌های مهارتی در توسعه این فناوری‌ها تأکید کرد.

در این دوره، شرکت‌کنندگان با مباحث نظری و عملی مرتبط با راه‌اندازی و مدیریت اینسکتاریوم، اصول پرورش و تکثیر برخی از عوامل کنترل بیولوژیک، الزامات بهداشتی و مدیریتی نگهداری کلنی‌های حشرات مفید و روش‌های ارزیابی کیفیت عوامل تولیدشده آشنا شدند. همچنین آموزش عملی پرورش و تکثیر حشرات بالتوری (*Chrysoperla spp.*)، گونه‌های مختلف زنبورها پارازیتوئید و شکارگر، حشرات متعلق به جنس *Orius* و سایر عوامل مؤثر در برنامه‌های بیوکنترل از مهم‌ترین محورهای این دوره بود.

بخش قابل توجهی از برنامه آموزشی به فعالیت‌های عملی در اینسکتاریوم بخش تحقیقات حفاظت و حمایت اختصاص داشت و شرکت‌کنندگان به صورت مستقیم با تجهیزات و فرایندهای پرورش حشرات مفید، مدیریت شرایط

نخستین نشست کمیته علم و فناوری کنوانسیون مقابله با بیابان‌زایی برگزار شد تأکید حاجی‌وند بر تقویت پیوند علم و اجرا برای مقابله با بیابان‌زایی و تخریب سرزمین

نخستین نشست کمیته علم و فناوری (CST) کنوانسیون مقابله با بیابان‌زایی ملل متحد (UNCCD) با تأکید بر ضرورت تقویت پیوند میان علم، سیاست و اجرا و انتقال یافته‌های پژوهشی به عرصه مدیریت سرزمین، با حضور جمعی از مدیران، استادان دانشگاه و پژوهشگران حوزه بیابان، یکشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۵ در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد.

به به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این نشست، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، با اشاره به قرارگیری ایران در کمربند خشک جهان، بر ضرورت توجه جدی به پیامدهای تخریب سرزمین و بیابان‌زایی تأکید کرد.

وی، کمیته علم و فناوری را ظرفیتی ارزشمند برای تعمیق همکاری میان بخش‌های علمی و اجرایی دانست و اظهار داشت: این کمیته می‌تواند با ایجاد پیوند مؤثر میان دانش، پژوهش و عرصه اجرا، زمینه را برای استفاده عملیاتی از ظرفیت‌های علمی کشور در مقابله با بیابان‌زایی و تخریب سرزمین فراهم کند. حاجی‌وند در ادامه، ارائه مشاوره علمی و فنی به اعضای کنوانسیون، حمایت از پژوهش و تولید دانش و تقویت ارتباط میان علم و اجرا را از مهم‌ترین وظایف کمیته علم و فناوری برشمرد.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تأکید بر ضرورت مشارکت همه دست‌اندرکاران حوزه مدیریت سرزمین افزود: مهم‌ترین اقدام در این مسیر، ایجاد مشارکت میان مجموعه‌های مرتبط و انتقال یافته‌های تحقیقاتی به عرصه اجرا از طریق پیلوت‌های تحقیقاتی است؛ رویکردی که می‌تواند ضمن فراهم کردن زمینه ظهور و توسعه فناوری‌های جدید برای مقابله با بیابان‌زایی و تخریب سرزمین، به طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی، فرهنگی و ترویجی برای کارشناسان و بهره‌برداران نیز منجر شود.

در این نشست همچنین بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی کشور، تقویت همکاری میان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و استفاده از ظرفیت کمیته علم و فناوری برای پشتیبانی علمی از برنامه‌های مقابله با بیابان‌زایی تأکید شد.

جنگلها و مراتع کشور و با همکاری دبیرخانه تدوین و نظارت بر الگوی کشت ملی و بخش‌های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی منتشر شد.

این برنامه، چهارمین جلد از مجموعه ملی الگوی کشت محصولات کشاورزی کشور محسوب می‌شود که پس از انتشار برنامه‌های الگوی کشت محصولات زراعی، باغی و شیلات، برای نخستین‌بار به‌صورت مستقل به تدوین الگوی کشت گیاهان دارویی در مقیاس ملی و استانی اختصاص یافته است.

این سند ملی، در قالب پروژه مدیریت و فرآوری گیاهان دارویی کشور و با مسئولیت علمی و اجرایی مریم مکی‌زاده تفتی، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تدوین شده است. تهیه این برنامه حاصل همکاری گسترده متخصصان، پژوهشگران و مدیران بخش‌های مختلف وزارت جهاد کشاورزی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و اجرایی کشور در حوزه گیاهان دارویی است. برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی، با رویکردی داده‌محور و مبتنی بر شواهد علمی، چارچوبی جامع برای توسعه هدفمند این بخش ارائه می‌دهد. در این برنامه، مدیریت بهره‌ور آب و سبز، مدیریت هوشمند آبیاری و تغذیه، انتخاب گونه و رقم متناسب با شرایط اقلیمی، افزایش بهره‌وری نهاده‌ها، توسعه کشاورزی حفاظتی، ارتقای مکانیزاسیون، کاهش ضایعات، توسعه صنایع فرآوری، تکمیل زنجیره ارزش و افزایش رقابت‌پذیری تولیدکنندگان مورد توجه قرار گرفته است.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این سند، ارائه برنامه تولید و الگوی کشت گیاهان دارویی به تفکیک استان‌های کشور است. همچنین نیازهای زمانی و مکانی منابع آب، نهاده‌های تولید، انرژی و سایر عوامل مؤثر بر تولید در شرایط محدودیت منابع، به‌صورت دقیق تحلیل و ارائه شده است تا زمینه تصمیم‌گیری علمی و مدیریت بهینه تولید در سطح ملی و استانی فراهم شود.

این برنامه، علاوه بر پشتیبانی از سیاست‌های کلان بخش کشاورزی، می‌تواند به‌عنوان مرجع تخصصی برنامه‌ریزی برای دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌های استانی، مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، مروجان کشاورزی، شرکت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاران و بهره‌برداران مورد استفاده قرار گیرد.

اجرای موفق این برنامه، مستلزم مشارکت فعال بهره‌برداران، پژوهشگران، مروجان، مدیران اجرایی و بخش خصوصی، همراه با بهره‌گیری از سامانه‌های ملی تصمیم‌یار الگوی کشت و پایش مستمر داده‌های تولید است. تحقق اهداف پیش‌بینی‌شده در این سند، زمینه‌ساز افزایش بهره‌وری آب و زمین، توسعه پایدار تولید گیاهان دارویی، ارتقای درآمد بهره‌برداران، توسعه صنایع فرآوری، افزایش صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا و تقویت امنیت و اقتدار غذایی کشور خواهد بود. انتشار این سند، نقطه عطفی در مدیریت علمی و آینده‌نگر بخش گیاهان دارویی کشور محسوب می‌شود و می‌تواند با ایجاد هماهنگی میان پژوهش، سیاست‌گذاری و اجرا، مسیر توسعه پایدار و رقابت‌پذیر این بخش راهبردی را هموار سازد. گفتنی است نسخه الکترونیکی برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی کشور سال ۱۴۰۵؛ از طریق تارنمای دبیرخانه تدوین و نظارت بر الگوی کشت ملی، قابل دریافت است.

محیطی، نگهداری کلنی‌ها، جمع‌آوری تخم، پایش سلامت حشرات و روش‌های پیشگیری از آلودگی‌های احتمالی آشنا شدند.

انوش مرادی، ضمن انتقال تجربیات اجرایی خود در زمینه تولید انبوه عوامل کنترل بیولوژیک، بر ضرورت تعامل مستمر میان مراکز پژوهشی و مجموعه‌های اجرایی برای توسعه فناوری‌های زیستی و کاربردی‌سازی نتایج تحقیقات تأکید کرد.

برگزاری این دوره، ضمن فراهم کردن بستری برای تبادل تجربه میان اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و کارشناسان، زمینه آشنایی شرکت‌کنندگان با جدیدترین روش‌ها و دستاوردهای حوزه کنترل بیولوژیک را فراهم ساخت. انتظار می‌رود نتایج این آموزش‌ها در توسعه برنامه‌های مدیریت تلفیقی آفات (IPM)، کاهش مصرف سموم شیمیایی و ارتقای فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با منابع طبیعی، جنگل‌ها و مراتع کشور نقش مؤثری ایفا کند.

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به عنوان یکی از مراکز پیشرو در انجام پژوهش‌های مرتبط با منابع طبیعی، توسعه آموزش‌های تخصصی و مهارت‌محور را از مهم‌ترین اولویت‌های خود می‌داند و برگزاری چنین دوره‌هایی را در راستای تحقق اهداف کلان پژوهشی و تقویت سرمایه انسانی کشور، دنبال می‌کند.

در پایان این دوره چهارروزه، گواهی پایان دوره به شرکت‌کنندگان اعطا شد و بر تداوم همکاری‌های علمی و آموزشی میان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان در زمینه توسعه و کاربرد عوامل کنترل بیولوژیک تأکید شد.

گامی راهبردی برای توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی؛ برای نخستین‌بار در کشور؛ برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی منتشر شد

برای نخستین‌بار در کشور، برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی سال ۱۴۰۵ با هدف هدایت علمی تولید، افزایش بهره‌وری، مدیریت پایدار منابع و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان این بخش منتشر شد؛ سندی ملی که می‌تواند مبنای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری دستگاه‌های اجرایی، پژوهشی و فعالان زنجیره ارزش گیاهان دارویی قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ویراست نهایی: برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی کشور سال ۱۴۰۵؛ با هدف ارتقای بهره‌وری منابع پایه، افزایش امنیت غذایی، مدیریت پایدار منابع آب و خاک و توسعه دانش‌بنیان بخش گیاهان دارویی، توسط مؤسسه تحقیقات

در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران عنوان شد؛ از تنوع گیاهی تا ارزش‌آفرینی؛ حکمرانی گیاهان دارویی باید زنجیره‌ای شود

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تأکید بر اینکه برخورداری به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، شکراله حاجی‌وند در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران با اشاره به ضرورت همگرایی میان دستگاه‌های متولی اظهار کرد: برای رسیدن به حکمرانی مطلوب در نظام گیاهان دارویی، نیازمند همدلی، همراهی و هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف در همه ابعاد و زمینه‌ها هستیم و نخستین گام در این مسیر، برخورداری از اطلاعات و داده‌های پایه و دقیق درباره وضعیت موجود است.

وی افزود: برای شناخت جایگاه ایران در این حوزه باید شاخص‌هایی همچون تنوع گیاهان دارویی، سطح زیرکشت، میزان تولید، تعداد کارخانه‌ها و شرکت‌های فعال در فرآوری، ابعاد اقتصادی، صادرات و سهم کشور از تجارت جهانی مورد بررسی قرار گیرد.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با بیان اینکه ایران از ظرفیت قابل توجهی در زمینه تنوع گیاهان دارویی برخوردار است، گفت: با وجود حدود ۲۶۰ هزار هکتار سطح زیرکشت و ظرفیت بالای علمی و طبیعی کشور، در زمینه تولید، درآمد صادراتی و سهم از تجارت جهانی همچنان با ظرفیت واقعی خود فاصله داریم.

حاجی‌وند ادامه داد: مقایسه ایران با کشورهای رقیب نشان می‌دهد برخی کشورها با وجود برخورداری از سطح زیرکشت کمتر، با توسعه کارخانه‌ها، صنایع فرآوری و شرکت‌های فعال در این حوزه، توانسته‌اند ارزش افزوده و سهم بیشتری از بازار ایجاد کنند؛ بنابراین، یکی از ضرورت‌های اساسی کشور، حرکت از تولید مواد اولیه به سمت فرآوری، توسعه صنایع تبدیلی و ایجاد ارزش افزوده است.

سه سطح برای حکمرانی گیاهان دارویی

وی با تشریح الگوی پیشنهادی برای حکمرانی گیاهان دارویی گفت: این حکمرانی باید در سه سطح سیاست‌گذاری و مباحث راهبردی، تنظیم‌گری و نظارت و مدیریت و هماهنگی زنجیره ارزش دنبال شود.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور افزود: در سطح سیاست‌گذاری، مؤسسه با همکاری معاونت باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در تدوین الگوی کشت گیاهان دارویی نقش داشته و گونه‌های مناسب برای هر

اقلیم بر اساس داده‌های اکولوژیکی و ظرفیت‌های اقتصادی و حفاظتی تعیین و اولویت‌بندی شده‌اند.

وی تصریح کرد: در این اولویت‌بندی، علاوه بر ظرفیت تولید و شرایط اقلیمی، وضعیت حفاظتی گونه‌ها و گونه‌های در معرض تهدید نیز مورد توجه قرار گرفته است و مؤسسه، آمادگی دارد به‌عنوان مشاور علمی، در عملیاتی کردن الگوی کشت در کنار دستگاه‌های اجرایی باشد.

از استانداردسازی تا پایش کیفیت

حاجی‌وند با اشاره به نقش مؤسسه در سطح تنظیم‌گری و نظارت اظهار کرد: مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به‌عنوان مرجعیت علمی، در تدوین استانداردهای حوزه گیاهان دارویی نقش دارد و استانداردهای مرتبط، بر مبنای مواد مؤثره، اسانس و ویژگی‌های اندام‌های گیاهی تدوین شده‌اند.

وی افزود: پایش مستمر کمی و کیفی گیاهان دارویی، محصولات فرعی و فرآورده‌های آنها نیز در آزمایشگاه‌های مؤسسه انجام می‌شود و برای مدیریت هدفمند برداشت از منابع طبیعی، روش‌های اندازه‌گیری و ارزیابی ظرفیت برداشت نیز استانداردسازی شده است.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور تأکید کرد: توسعه اقتصادی گیاهان دارویی نباید به وظیفه ذاتی کشور در زمینه حفاظت از منابع طبیعی خدشه وارد کند و بهره‌برداری از این منابع باید با رویکرد حفظ، احیا و مدیریت پایدار عرصه‌های جنگلی، مرتعی و بیابانی انجام شود.

حاجی‌وند، مدیریت و هماهنگی زنجیره ارزش را سومین سطح حکمرانی دانست و گفت: در این بخش، ایجاد حلقه اتصال میان دانش و بازار اهمیت ویژه‌ای دارد و مؤسسه آمادگی دارد در مراحل مختلف این زنجیره، از تأمین مواد اولیه، تولید و کشت تا فرآوری، صنایع تبدیلی، بازاریابی، برندسازی و صادرات، در کنار دستگاه‌ها و فعالان بخش قرار گیرد.

وی با تأکید بر ضرورت تقویت زنجیره‌های ارزش، افزود: باید گام‌هایی هدفمند، منسجم و عملیاتی برای توسعه کارخانه‌ها و صنایع فرآوری و افزایش بهره‌وری از ظرفیت گیاهان دارویی برداشته شود.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور همچنین به ظرفیت‌های علمی و پژوهشی این مؤسسه اشاره کرد و گفت: وجود مراکز تحقیقاتی در استان‌ها، ۸۸ ایستگاه ملی و منطقه‌ای، بیش از ۱۱۰ طرح و پروژه پژوهشی، هرباریوم مرکزی ایران و بانک ژن منابع طبیعی ایران، بخشی از ظرفیت‌های علمی و زیرساختی مؤسسه در این حوزه است.

کاهش فشار بر منابع طبیعی با توسعه کشت

حاجی‌وند در بخش دیگری از سخنان خود، کاهش برداشت از عرصه‌های طبیعی را یکی از موضوعات مهم در حکمرانی گیاهان دارویی عنوان کرد و گفت: باید با توسعه کشت زراعی گیاهان دارویی و ورود هرچه بیشتر این گیاهان به عرصه تولید کشاورزی، وابستگی به برداشت از منابع طبیعی و فشار بر این عرصه‌ها را کاهش دهیم.

سرپرست مؤسسه با اشاره به ظرفیت‌های متنوع باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی، بر هم‌راستایی فعالیت‌های این مراکز با مأموریت‌ها و اهداف کلان مؤسسه تأکید کرد و گفت: برنامه‌ریزی و اقدامات اجرایی در این مجموعه‌ها باید به گونه‌ای باشد که نقش و اثرگذاری آنها در تحقق اهداف پژوهشی و توسعه‌ای مؤسسه، بیش از پیش تقویت شود.

وی همچنین خواستار ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بیشتر میان باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی با سایر بخش‌های مؤسسه شد و بر استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود تأکید کرد.

سرپرست مؤسسه، تقویت تعامل با نهادها و دستگاه‌های اجرایی استان‌ها را یکی دیگر از الزامات رفع مشکلات و توسعه فعالیت‌های باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی برشمرد.

وی بر ضرورت پیگیری جدی‌تر مسائل این مراکز از طریق تعامل و همکاری با مسئولان و دستگاه‌های استانی تأکید کرد و افزود: استفاده از ظرفیت‌های موجود در استان‌ها می‌تواند در رفع چالش‌های زیرساختی، حقوقی و اجرایی همچنین، توسعه فعالیت‌های این مراکز مؤثر باشد.

حاجی‌وند، در ادامه با تأکید بر ضرورت حفاظت، نگهداری و توسعه باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی، این مراکز را از سرمایه‌های ارزشمند علمی و پژوهشی مؤسسه دانست و بر صیانت از ظرفیت‌های موجود و فراهم کردن زمینه توسعه آنها تأکید کرد، وی خواستار برنامه‌ریزی برای افزایش بهره‌وری و استفاده مؤثرتر از ظرفیت‌های موجود در این مراکز شد و اظهار داشت: حفاظت از این سرمایه‌ها باید همزمان با توسعه ظرفیت‌های علمی، پژوهشی و اجرایی آنها دنبال شود.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور خاطرنشان کرد: باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی می‌توانند علاوه بر انجام مأموریت‌های پژوهشی، به مراکزی اثرگذار برای آموزش، ترویج دانش، انتقال یافته‌های تحقیقاتی و ارتباط مؤثرتر با جامعه تبدیل شوند.

در پایان این نشست، ضمن بررسی مسائل و چالش‌های مطرح‌شده از سوی مسئولان باغ‌های اقماری و ایستگاه‌های تحقیقاتی، بر پیگیری مسائل و رفع موانع، تقویت رویکرد پژوهش‌محور، افزایش درآمدزایی، حفاظت و توسعه این مراکز و ارتقای نقش و اثرگذاری آنها در تحقق اهداف کلان مؤسسه تأکید شد.

گفتمنی است در این نشست، محمد متین‌زاده، سرپرست معاونت پژوهشی مؤسسه و بهنام حمزه، رئیس بخش تحقیقات گیاه‌شناسی نیز حضور داشتند و به طرح دیدگاه‌های خود پرداختند.

وی افزود: این رویکرد می‌تواند ضمن ایجاد ارزش اقتصادی و توسعه زنجیره تولید، به حفظ تنوع زیستی و صیانت از منابع طبیعی نیز کمک کند.

حکمرانی با «گسترش زنجیره» کامل می‌شود

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در جمع‌بندی این نشست، از مفهوم «گسترش زنجیره حکمرانی» به‌عنوان یکی از محورهای اصلی ادامه این مسیر یاد کرد و گفت: اگر ضرورت گسترش زنجیره حکمرانی را احساس نمی‌کردیم، اساساً برگزاری نشست حکمرانی گیاهان دارویی نیز ضرورتی پیدا نمی‌کرد.

وی با اشاره به محورهای مطرح‌شده در نشست افزود: ساختار سازمانی، نقش نهادهای مرتبط، منابع علمی و پژوهشی، آموزش و ترویج، سیاست‌گذاری، ارزش‌آفرینی، زنجیره ارزش، تحقیق و توسعه و ارتباط با صنعت، از جمله موضوعاتی هستند که باید به‌صورت جدی دنبال شوند.

حاجی‌وند در پایان تأکید کرد: تداوم نشست‌ها و جلسات تخصصی با محوریت مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، انجمن‌ها و بخش‌های اجرایی ضروری است و باید با استمرار این گفت‌وگوها، مباحث مطرح‌شده را به راهکارهای عملیاتی برای حکمرانی مؤثرتر در حوزه گیاهان دارویی تبدیل کنیم.

سرپرست مؤسسه تأکید کرد: باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی؛

ظرفیت‌های راهبردی مؤسسه برای توسعه پژوهش و درآمدزایی

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این نشست مسئولان باغ‌های اقماری و ایستگاه‌های تحقیقاتی، گزارشی از وضعیت موجود، فعالیت‌ها و اقدامات انجام‌شده، برنامه‌های آتی، ظرفیت‌های علمی و اجرایی و مهم‌ترین مسائل و چالش‌های پیش‌روی مجموعه‌های تحت مدیریت خود ارائه کردند.

حاجی‌وند، در این نشست با تأکید بر جایگاه باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی به‌عنوان بخشی از زیرساخت‌های مهم پژوهشی مؤسسه، اظهار داشت: حفظ و تقویت جایگاه پژوهشی این مراکز باید یکی از اولویت‌های اصلی در برنامه‌ریزی و فعالیت‌های آنها باشد.

وی بر ضرورت پیگیری امور این مراکز با محوریت پژوهش، افزایش بهره‌وری و درآمدزایی تأکید کرد و افزود: ظرفیت‌های موجود در باغ‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی باید به‌صورت هدفمند مورد استفاده قرار گیرد تا ضمن تقویت فعالیت‌های علمی و پژوهشی، زمینه بهره‌گیری اقتصادی و افزایش درآمد نیز فراهم شود.

به اطلاع علاقمندان به منابع طبیعی و محیط زیست می‌رساند:

شماره جدید نشریه "طبیعت ایران" (دو ماهنامه خرداد و تیر ۱۴۰۵)

منتشر شد

روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به اطلاع علاقمندان به منابع طبیعی و محیط زیست می‌رساند شماره جدید نشریه "طبیعت ایران" (دو ماهنامه خرداد و تیر ۱۴۰۵) منتشر و در سایت نشریه در دسترس است.

شماره جاری: دوره ۱۱، شماره ۲ - شماره پیاپی ۵۷، خرداد و تیر ۱۴۰۵

در این شماره از نشریه طبیعت ایران می‌خوانید:

در بخش سخن روز: "امنیت زیست‌محیطی مهم‌ترین بُعد از امنیت فراگیر ملی"

در بخش دیدگاه‌ها، مقالاتی با عناوین زیر را می‌خوانید:

- ۱- فرونشست زمین، شاخص تخریب ساختاری سرزمین در ایران خشک دیدگاهی مبتنی بر نتایج یک ارزیابی ملی در ۱۱ حوضه آبریز داخلی
- ۲- سیستم‌های هوموس جنگلی: شناسایی، طبقه‌بندی و نقش آن‌ها در ذخیره‌سازی کربن خاک

بخش نامه‌های علمی، این شماره نشریه، شامل مطالب زیر می‌باشد:

- ۱- اقدامات انجام‌شده در باغ گیاه‌شناسی زاگرس
- ۲- پراکنش کهور آمریکایی (*Prosopis juliflora* (Sw.) DC.) در ناحیه صحارا سندی استان کرمان
- ۳- معرفی روشی ساده و خودکار جهت جداسازی و جمع‌آوری حشرات با دگردیسی کامل از بذر گیاهان مرئی

نگاهی به طبیعت ایران

در این بخش، "گلستانکوه، زیستگاه طبیعی لاله واژگون *Fritillaria imperialis* L. و یکی از کانون‌های تنوع گیاهی استان اصفهان" معرفی شده

است. گلستانکوه در بخش غربی استان اصفهان واقع شده است و به‌عنوان یکی از مناطق کوهستانی بااهمیت حفاظتی بالا در کشور شناخته می‌شود. این منطقه به‌ویژه به‌عنوان رویشگاه طبیعی لاله واژگون *Fritillaria imperialis* شهرت دارد. براساس مطالعه فلوریستیک انجام‌شده، تاکنون ۶۲۰ تاکسون شامل گونه، زیرگونه و واریته، متعلق به ۳۰۳ جنس و ۶۱ تیره از این ناحیه گزارش شده است که حدود ۲۱ درصد از آن‌ها تاکسون‌های انحصاری ایران هستند. حضور چنین تنوع بالایی از گیاهان، همراه با گونه‌های ارتفاعات سازگار با شرایط نیمه‌آلپی و آلپی، بیانگر جایگاه ویژه گلستانکوه در حفظ ذخایر ژنتیکی گیاهان کوهستانی است. اما عواملی مانند برداشت غیراصولی گیاهان دارویی، چرای دام، افزایش فشار گردشگری و نیز تغییرات اقلیمی، به‌ویژه کاهش بارندگی و افزایش دما، پایداری اکوسیستم‌های ارتفاعی را با چالش مواجه کرده‌اند. تداوم این فشارها می‌تواند منجر به کاهش جمعیت گونه‌های حساس و تغییر در ترکیب فلوری شود، که توجه به مدیریت حفاظتی را مبتنی بر ویژگی‌های اکولوژیک گلستانکوه ضروری می‌سازد.

ستون‌ها

۱- تغییر شهامت می‌خواهد، تطبیق در تغییر اقلیم چطور؟

معرفی گونه‌های گیاهی نادر و در معرض انقراض ایران

۱- جایگاه حفاظتی گونه انحصاری *Astragalus lignipes* از تیره

Fabaceae

۲- جایگاه حفاظتی *Tricholepis khuzestanica* Parishani گونه

انحصاری ایران

اخبار علمی و تحلیلی

- ۱- تبدیل رایحه گل به سلاحی زیستی علیه پشه‌ها
- ۲- جوامع میکروبی پنهان روی پوست درختان، گازهای مهم اقلیمی را مصرف می‌کنند
- ۳- مدفون به مدت ۷/۱ میلیارد سال: این فسیل‌های باستانی ممکن است داستان حیات پیچیده را بازنویسی کنند

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

نقد کتاب

نقد سمیرا زندی‌فر و فیروزه هاشمی یزدی بر کتاب «اکتشاف کاربردی آب

زیرزمینی در حوزه‌های آبخیز»

کاهش فشار بر منابع طبیعی با توسعه کشت

حاجی‌وند یکی از رویکردهای اساسی در توسعه گیاهان دارویی را کاهش فشار بر منابع طبیعی دانست و گفت: نباید توسعه این بخش به افزایش برداشت از عرصه‌های طبیعی منجر شود، بلکه باید رویکرد کشور از برداشت صرف گیاهان دارویی به سمت کشت، اهلی‌سازی، پرورش و تولید پایدار این گیاهان در عرصه‌های مناسب حرکت کند. وی تأکید کرد: این رویکرد می‌تواند ضمن تأمین نیازهای کشور و توسعه اقتصادی این بخش، فشار بر منابع طبیعی را نیز کاهش دهد و زمینه حفاظت پایدار از این منابع را فراهم کند.

نشست حکمرانی؛ بستری برای هم‌افزایی دستگاه‌ها

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با اشاره به ضرورت حضور دستگاه‌های مختلف در مسیر توسعه گیاهان دارویی اظهار کرد: در نشست تخصصی حکمرانی گیاهان دارویی، مسئولان و نمایندگان دستگاه‌های مرتبط، از جمله معاونت‌های مختلف وزارت جهاد کشاورزی، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دیگر نهادهای مرتبط حضور یافتند.

وی افزود: در این نشست، مسائل و چالش‌های مختلف حوزه گیاهان دارویی بررسی و اولویت‌ها شناسایی شد و زمینه مناسبی برای گفت‌وگو، تبادل نظر و هم‌افزایی میان بخش‌های علمی، پژوهشی و اجرایی فراهم آمد.

حاجی‌وند ادامه داد: مقرر شد این نشست‌ها و جلسات تخصصی در آینده نیز استمرار داشته باشد تا با همکاری دستگاه‌های مختلف، راهکارهای علمی و عملی به بخش اجرا منتقل و زمینه رفع موانع و مشکلات فراهم شود.

الگوی کشت گیاهان دارویی باید وارد مرحله اجرا شود

وی با اشاره به مطالعات و اقدامات انجام‌شده در کشور گفت: تاکنون مطالعات ارزشمندی در زمینه فلور و منابع طبیعی و همچنین تدوین و طراحی الگوی کشت گیاهان دارویی در سطح کشور توسط پژوهشگران مؤسسه انجام شده است.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور تصریح کرد: اکنون باید وارد مرحله‌ای شویم که زمینه اجرای این الگوی کشت و نظارت بر حسن

در گفت‌وگو با تلویزیون اینترنتی کشاورز پلاس مطرح شد؛
حاجی‌وند: آینده گیاهان دارویی کشور در گرو پیوند پژوهش،
تولید و بازار است

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، شکراله حاجی‌وند، در گفت‌وگو با تلویزیون اینترنتی کشاورز پلاس، با تشریح اهداف نشست تخصصی «حکمرانی گیاهان دارویی در کشور» اظهار کرد: این نشست با همکاری انجمن گیاهان دارویی مؤسسه، جمعی از محققان و دانشمندان این حوزه، دانشگاه‌ها، مراکز علمی و پژوهشی و دستگاه‌های اجرایی مرتبط برگزار شد و هدف آن بررسی چالش‌ها، شناسایی مسائل و ارائه راهکارهای علمی و عملی برای توسعه حوزه گیاهان دارویی کشور بود.

۲۶۰ هزار هکتار زیر کشت گیاهان دارویی

حاجی‌وند با اشاره به ظرفیت تولیدی کشور در حوزه گیاهان دارویی گفت: بر اساس آمار موجود، حدود ۲۶۰ هزار هکتار از اراضی کشور زیر کشت گیاهان دارویی قرار دارد و میزان تولید این محصولات نیز به بیش از ۲۱۵ هزار تن می‌رسد.

وی افزود: نزدیک به نیمی از سطح زیرکشت گیاهان دارویی به زعفران و گل محمدی اختصاص دارد و بخش دیگر شامل گونه‌های متنوع سایر گیاهان دارویی است.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با بیان اینکه ایران از ظرفیت علمی قابل توجهی در این حوزه برخوردار است، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران از نظر علمی و تولیدات پژوهشی در حوزه گیاهان دارویی، در زمره کشورهای مطرح منطقه و جهان قرار دارد، اما سهم کشور از تجارت جهانی این محصولات همچنان بسیار پایین است و با وجود ظرفیت‌های گسترده علمی، طبیعی و تولیدی، هنوز نتوانسته‌ایم جایگاه متناسبی در بازارهای جهانی به دست آوریم.

**معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در نشست
آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران: گیاهان
دارویی را از خام‌فروشی به ارزش‌آفرینی برسانیم**

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر ضرورت پیوند تولید گیاهان دارویی با بازار، فراوری، فناوری و صادرات گفت: مسئله اصلی کشور صرفاً افزایش سطح زیرکشت و تولید نیست؛ بلکه باید با تکیه بر دانش و تحقیقات، زنجیره ارزش گیاهان دارویی از تولید تا فراوری، استانداردسازی، برندسازی و صادرات در داخل کشور تکمیل شود.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، محمدمهدی برومند، معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران، با تأکید بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاهیان، محققان و نخبگان کشور، اظهار کرد: مسیر توسعه کشور، به‌ویژه در حوزه‌های علمی و تخصصی، باید بر پایه دانش، پژوهش و ظرفیت ارزشمند دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی شکل گیرد.

وی با اشاره به اهمیت شناخت دقیق مسائل در حوزه گیاهان دارویی افزود: نقطه آغاز حکمرانی مؤثر، سیاست‌گذاری درست و مبتنی بر شناخت دقیق مسئله است و پس از شناسایی مسئله باید متناسب با آن، راهکار، برنامه اجرایی و در نهایت برنامه‌های عملیاتی، زمان‌بندی‌شده و قابل ارزیابی تدوین شود.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به مقایسه وضعیت ایران با برخی کشورهای موفق در حوزه گیاهان دارویی گفت: آمارها نشان می‌دهد میان ظرفیت‌های موجود کشور در حوزه گیاهان دارویی و خروجی اقتصادی و توسعه‌ای فعلی، فاصله قابل توجهی وجود دارد و باید به‌صورت جدی بررسی کنیم که چرا با وجود ظرفیت‌های فراوان، هنوز سهم ایران از اقتصاد جهانی گیاهان دارویی متناسب با توانمندی‌های کشور نیست.

اجرای آن بیش از گذشته فراهم شود. وی افزود: نتایج مطالعات و تحقیقات باید از مرحله پژوهش فراتر رفته و در اختیار بخش‌های اجرایی و بهره‌برداران قرار گیرد تا آثار عملی و ملموس این دستاوردها در توسعه حوزه گیاهان دارویی کشور مشاهده شود.

آمادگی مؤسسه برای پاسخ به نیازهای پژوهشی بخش اجرا

حاجی‌وند با اشاره به نیازهای پژوهشی مطرح‌شده از سوی بخش‌های اجرایی گفت: همکاران سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و سایر بخش‌های اجرایی، نیازهای پژوهشی، تحقیقاتی و توسعه‌ای خود را مطرح کرده‌اند و مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور آمادگی دارد در چارچوب مأموریت‌ها و ظرفیت‌های علمی خود برای پاسخ‌گویی به این نیازها و حل مسائل موجود همکاری کند.

وی تأکید کرد: هدف اصلی مؤسسه این نیست که صرفاً برای انجام تحقیق، پژوهش کند؛ چراکه در حوزه گیاهان دارویی تاکنون مطالعات بنیادی و پایه‌ای فراوان و ارزشمندی انجام شده است.

تحقیق باید در خدمت توسعه قرار گیرد

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با تأکید بر تغییر رویکرد در فعالیت‌های پژوهشی اظهار کرد: امروز باید تحقیقات را بیش از گذشته به سمت حل مسائل، توسعه و کاربردی‌شدن یافته‌های علمی هدایت کنیم. حاجی‌وند افزود: دانش و یافته‌های علمی تولیدشده در مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی باید به عرصه اجرا، تولید و بهره‌برداری منتقل شود.

وی تصریح کرد: تحقیق باید در خدمت توسعه قرار گیرد و خروجی آن بتواند به حل مسائل واقعی کشور و پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای در حوزه گیاهان دارویی منجر شود.

حرکت همزمان برای توسعه تولید و حفاظت از منابع طبیعی

حاجی‌وند در پایان با تأکید بر ضرورت استمرار همکاری میان نهادهای علمی و اجرایی خاطرنشان کرد: با تداوم نشست‌های تخصصی، تقویت همکاری و هم‌افزایی میان نهادهای علمی و اجرایی و ایجاد ارتباط مؤثر میان پژوهش و بهره‌برداری، می‌توان گام‌های مؤثری برای توسعه پایدار، افزایش تولید، ارتقای جایگاه ایران در تجارت جهانی و حفاظت از منابع طبیعی کشور در حوزه گیاهان دارویی برداشت.

تا ارزش افزوده در ایران ایجاد شود و سود اصلی فرآوری و تبدیل محصول نصیب اقتصاد کشور شود.

وی همچنین به ظرفیت برخی گونه‌های گیاهی برای تأمین مواد اولیه صنایع دارویی کشور اشاره کرد و گفت: در این زمینه مطالعات و آزمایش‌های مختلفی با همکاری مجموعه‌های تحقیقاتی وزارت جهاد کشاورزی و دانشگاه‌ها انجام شده و تصمیم‌گیری درباره توسعه کشت و استفاده از این ظرفیت‌ها باید بر اساس نتایج علمی و در چارچوب ضوابط قانونی، مجوزها و نظارت دستگاه‌های مسئول صورت گیرد.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر ضرورت پرهیز از سازمان‌گرایی گفت: اگر در کشور مؤسسات و مراکز تحقیقاتی توانمند و دارای مأموریت مشخص داریم، باید از ظرفیت آنها به بهترین شکل استفاده کنیم و به جای ایجاد ساختارهای موازی، میان مجموعه‌های موجود هم‌افزایی ایجاد کنیم.

وی توسعه واقعی حوزه گیاهان دارویی را در گرو همکاری چهار رکن اصلی دانست و گفت: تحقیقات و دانشگاه، دولت و دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی و بهره‌برداران و تولیدکنندگان باید در یک مسیر مشترک حرکت کنند.

برومندی با تأکید بر اینکه دولت باید بیش از هر چیز نقش سیاست‌گذار، تنظیم‌گر، تسهیل‌گر و ناظر را ایفا کند، افزود: بخش خصوصی نباید صرفاً مجری تصمیمات دولت باشد، بلکه باید صدای سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی در فرآیند سیاست‌گذاری شنیده شود.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در جمع‌بندی سخنان خود اظهار کرد: کشور در حوزه گیاهان دارویی از مزیت‌های ارزشمندی همچون تنوع گیاهی، شرایط اقلیمی متنوع، نیروی انسانی متخصص، دانشگاه‌های توانمند، مؤسسات تحقیقاتی، تجربه تولید و ظرفیت بخش خصوصی برخوردار است، اما همچنان فاصله قابل توجهی میان این ظرفیت‌ها و جایگاه مطلوب ایران در اقتصاد جهانی گیاهان دارویی وجود دارد.

برومندی تأکید کرد: مسئله کشور صرفاً افزایش تولید نیست؛ تولید باید به بازار، بازار به فرآوری و صنعت، فرآوری به فناوری‌های نوین و محصولات به استاندارد، برند و بازارهای رقابتی متصل شود و در نهایت زنجیره ارزش در داخل کشور تکمیل شود.

برومندی با بیان اینکه بخش کشاورزی و وزارت جهاد کشاورزی در سال‌های گذشته در زمینه توسعه تولید و افزایش سطح زیرکشت گیاهان دارویی اقدامات قابل توجهی انجام داده‌اند، تصریح کرد: مسئله از جایی آغاز می‌شود که محصول تولید شده و وارد مراحل بعدی می‌شود؛ چرا که صرف افزایش تولید کافی نیست و اگر بازار، فرآوری، خرید، صادرات و زنجیره ارزش همزمان توسعه پیدا نکند، تولیدکننده در نهایت با مشکل مواجه خواهد شد.

وی با تأکید بر ضرورت تکمیل زنجیره ارزش گیاهان دارویی اظهار کرد: در برخی موارد هنوز زنجیره فرآوری، استانداردسازی، استخراج مواد مؤثره، بسته‌بندی، برندسازی، تجاری‌سازی و صادرات به‌طور کامل شکل نگرفته است و کشور باید از عرضه خام گیاهان دارویی فاصله گرفته و به سمت تولید محصولات با ارزش افزوده بالا حرکت کند.

برومندی افزود: باید به سمت فناوری‌های پیشرفته‌تر از جمله روش‌های نوین استخراج مواد مؤثره و اسانس‌ها مانند فناوری استخراج فوق‌بحرانی با دی‌اکسیدکربن حرکت کنیم تا گیاهان دارویی به جای عرضه به صورت خام، به مواد مؤثره و محصولات با ارزش اقتصادی بالاتر تبدیل شوند.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی همچنین از صدور مجوز برای اجرای یکی از طرح‌های بزرگ در این حوزه و آغاز سرمایه‌گذاری بخش خصوصی خبر داد و گفت: حدود ۲۵۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری در این حوزه در دست اجراست که می‌تواند گامی مهم در توسعه صنایع پیشرفته فرآوری گیاهان دارویی باشد.

برومندی، ضمن اشاره به نقش دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی در تعیین مسیر توسعه گیاهان دارویی، بر ضرورت تدوین الگوی کشت مبتنی بر مطالعات علمی تأکید کرد و افزود: باید مشخص شود هر گیاه در کدام منطقه، با چه شرایطی، در چه سطحی و با چه هدفی کشت شود و تصمیم‌گیری درباره قطب‌های تولید نیز بر اساس شرایط اقلیمی، منابع طبیعی، توان تولید، بازار و ظرفیت فرآوری صورت گیرد.

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به ظرفیت صادراتی برخی گیاهان دارویی، خاطرنشان کرد: صرف صادرات محصول خام نمی‌تواند هدف نهایی کشور باشد و باید فرآورده‌های ارزش‌افزایی که در کشورهای مقصد روی محصولات انجام می‌شود، در داخل کشور توسعه یابد

**در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران
مطرح شد؛ حسن وحید: زنجیره گیاهان دارویی باید از حفاظت و
احیا تا تولید، فرآوری و صادرات تکمیل شود**

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با تأکید بر ضرورت تغییر نگاه به گیاهان دارویی گفت: توسعه این بخش، تنها یک موضوع تولیدی و تجاری نیست، بلکه باید همزمان حفاظت از طبیعت، صیانت از منابع ژنتیکی و ایجاد تولید و بهره‌برداری پایدار دنبال شود و حلقه‌های زنجیره از حفاظت و احیا تا تولید، فرآوری و صادرات به یکدیگر متصل شوند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، حسن وحید، معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در نشست «آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران» با اشاره به پیوستگی موضوعات مرتبط با گیاهان دارویی اظهار کرد: گیاهان دارویی صرفاً یک موضوع تولیدی یا تجاری نیست و مجموعه‌ای از مسائل شامل حفاظت از منابع طبیعی، حفظ ذخایر ژنتیکی، مدیریت آب و خاک، بهره‌برداری پایدار، مشارکت جوامع محلی، توسعه تولید، سرمایه‌گذاری، فرآوری و صادرات را دربرمی‌گیرد.

وی افزود: برای موفقیت در این حوزه باید از نگاه بخشی و صرفاً بهره‌بردارانه فاصله گرفت و به سمت رویکردی جامع و مبتنی بر حکمرانی حرکت کرد. وحید با اشاره به مشاهدات میدانی از نحوه بهره‌برداری از کنیرا گفت: در یکی از بازدیدها، پایه‌ای از گیاه کنیرا با سن تقریبی ۵۰ سال مشاهده شد که در فرآیند برداشت، برش‌های عمیق و نامناسبی روی آن ایجاد شده بود؛ روشی که ادامه آن می‌تواند به خشک‌شدن و از بین رفتن گیاه منجر شود. وی تصریح کرد: اگر بهره‌برداری از منابع طبیعی بدون نظارت، ضابطه و توجه به ظرفیت واقعی عرصه انجام شود، ممکن است در کوتاه‌مدت درآمد ایجاد کند، اما در بلندمدت سرمایه طبیعی کشور را از بین خواهد برد.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور افزود: نباید تنها قیمت محصول برداشت‌شده را ملاک قرار داد؛ زیرا برای رسیدن یک گونه گیاهی به مرحله رشد و بهره‌برداری، سال‌ها زمان، آب، خاک و سرمایه ژنتیکی کشور صرف شده است.

وحید توسعه کشت گیاهان دارویی در اراضی زراعی را یکی از اقدامات مؤثر برای کاهش فشار بر عرصه‌های طبیعی دانست و گفت: هر اندازه بتوانیم

تولید مورد نیاز بازار را به سمت اراضی زراعی هدایت کنیم، هم از نظر اقتصادی منطقی‌تر عمل کرده‌ایم و هم امکان حفاظت بهتر از ذخایر طبیعی و ژنتیکی کشور فراهم می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه بهره‌برداری نباید مقدم بر حفاظت باشد، افزود: بر اساس رویکردهای قانونی، ابتدا باید حفاظت انجام شود، سپس احیا و توسعه صورت گیرد و در نهایت بهره‌برداری در چارچوب ضوابط و به شکل پایدار دنبال شود.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با اشاره به کاهش کیفیت و سطح مفید برخی رویشگاه‌های گیاهان دارویی اظهار کرد: میان سطح رویشگاه و سطح مفید، تفاوت وجود دارد و در بسیاری از مناطق، همه سطح رویشگاه دارای ظرفیت مفید و اقتصادی برای بهره‌برداری نیست.

وی ادامه داد: بخشی از گونه‌های ارزشمند گیاهان دارویی به‌تدریج از رویشگاه‌های اصلی خود عقب‌نشینی کرده و به ارتفاعات و مناطق محدودتر منتقل شده‌اند و برخی گونه‌ها نیز با کاهش جدی جمعیت مواجه هستند. وی با تأکید بر ضرورت ایجاد ارتباط مؤثر میان دستگاه‌های اجرایی، ذی‌نفعان، جوامع محلی، بهره‌برداران و عوامل تولید گفت: زنجیره گیاهان دارویی باید از تولید ماده اولیه و تأمین مواد تکثیری تا کشت، فرآوری، بسته‌بندی، بازار و صادرات، به صورت یکپارچه دیده شود.

وحید تأکید کرد: هدف باید عبور از خام‌فروشی و حرکت به سمت توسعه زنجیره ارزش باشد؛ زنجیره‌ای که از حفاظت و احیای عرصه آغاز شود، به تولید و بهره‌برداری اصولی برسد و سپس فرآوری، ارزش افزوده و صادرات را دنبال کند.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، مشارکت جوامع محلی را در مدیریت پایدار گیاهان دارویی مهم دانست و گفت: بهره‌برداران محلی با گونه، زیستگاه و شرایط محیطی منطقه خود ارتباط مستقیم دارند و در صورت توانمندسازی و نظارت صحیح می‌توانند هم در بهره‌برداری و هم در حفاظت و احیای عرصه نقش مؤثری ایفا کنند.

وحید با اشاره به برنامه‌های در دست تدوین برای ذخایر ژنتیکی گیاهان دارویی با همکاری مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور اظهار کرد: وضعیت گونه‌ها باید به صورت مستمر پایش شود و هر زمان که ذخایر ژنتیکی یا جمعیت یک گونه در معرض تهدید قرار گیرد، محدودیت‌های حفاظتی لازم اعمال شود.

رحیمی فرد در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران: دانش و اطلاعات ۱۸۰۰ گونه گیاهی، پشتوانه‌ای برای توسعه پایدار گیاهان دارویی کشور است

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، مهشید رحیمی فرد، در نشست آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی ایران؛ با اشاره به سابقه فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی کشور در این حوزه اظهار کرد: برنامه گیاهان دارویی کشور از سال ۱۳۶۸ با اهدافی از جمله شناسایی ذخایر گیاهی، شناسایی و معرفی گونه‌های دارویی، توسعه مطالعات علمی و مدیریت مناسب منابع گیاهان دارویی شکل گرفت و طی سال‌های فعالیت، اقدامات متعددی با بهره‌گیری از گروه‌های تخصصی در سراسر کشور انجام شده است.

وی افزود: حضور نیروهای متخصص و استفاده از ظرفیت‌های علمی و تحقیقاتی کشور، زمینه مناسبی برای توسعه مطالعات و فعالیت‌های پژوهشی در حوزه گیاهان دارویی فراهم کرده و گروه‌های تخصصی در زمینه شناسایی گیاهان دارویی و منابع طبیعی، مطالعات گسترده‌ای را در استان‌های مختلف و متناسب با ویژگی‌های طبیعی و اقلیمی مناطق انجام داده‌اند.

۱۸۰۰ گونه گیاهی؛ گنجینه‌ای از اطلاعات علمی

رئیس بخش تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی با اشاره به یکی از دستاوردهای مهم این مجموعه گفت: اطلاعات مربوط به حدود یک‌هزار و ۸۰۰ گونه گیاهی کشور تهیه و تکمیل شده و این گونه‌ها از جنبه‌های مختلف مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته‌اند.

رحیمی فرد ادامه داد: ویژگی‌ها، قابلیت‌های کاربردی و ظرفیت این گیاهان برای کشت و توسعه، از جمله کشت آبی، مورد توجه قرار گرفته است و این اطلاعات می‌تواند مبنایی برای مطالعات علمی بیشتر و برنامه‌ریزی متناسب با ویژگی‌های گیاهی هر استان قرار گیرد.

وی تصریح کرد: مجموعه این فعالیت‌ها، ظرفیت ارزشمندی از دانش و اطلاعات علمی در حوزه گیاهان دارویی کشور ایجاد کرده که می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های آینده برای توسعه کشت، تولید، فرآوری و بهره‌برداری پایدار از منابع گیاهان دارویی مورد استفاده قرار گیرد.

ضرورت تقویت پیوند پژوهش، آموزش و اجرا

رحیمی فرد با تأکید بر ضرورت بهره‌برداری مؤثرتر از ظرفیت علمی ایجادشده اظهار کرد: برای استفاده بهتر از این دانش و اطلاعات، لازم است

وی گفت: رویکرد بهره‌برداری از گونه‌ها نیز باید بیش از گذشته در قالب طرح‌های مشخص و تحت ضوابط انجام شود تا امکان مدیریت و نظارت فراهم باشد.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در عین حال تأکید کرد: حفاظت از منابع ژنتیکی نباید به معنای متوقف کردن تولید باشد؛ بلکه باید مسیر درست تولید را فراهم کنیم تا فشار از روی طبیعت برداشته شود.

وی افزود: اگر این عرصه‌ها احیا و در چارچوب برنامه‌های چندساله وارد چرخه تولید پایدار شوند، ظرفیت گیاهان دارویی کشور می‌تواند به میزان قابل توجهی افزایش یابد.

وحید تأکید کرد: نباید فقط از ظرفیت موجود بهره‌برداری کنیم، بلکه باید همزمان ظرفیت‌های جدید را از طریق احیا ایجاد و آنها را به زنجیره تولید، فرآوری و بازار متصل کنیم.

وی یکی از چالش‌های اساسی توسعه کشت گیاهان دارویی را تأمین مواد تکثیری استاندارد دانست و گفت: اگر قرار است کشت گیاهان دارویی در سطح وسیع توسعه پیدا کند، باید زنجیره تولید بذر، نشا و سایر مواد تکثیری استاندارد نیز ایجاد شود.

وحید افزود: نمی‌توان از تولیدکننده انتظار داشت در هزاران هکتار سرمایه‌گذاری کند، اما بذر و ماده تکثیری استاندارد در اختیار او قرار ندهیم. مراکز تحقیقاتی باید به صورت مشخص اعلام کنند که چه گونه‌ای برای کدام منطقه مناسب است، ماده تکثیری آن از کجا تأمین می‌شود، ظرفیت تولید آن چقدر است و چه روش کشت و مدیریتی برای دستیابی به تولید اقتصادی مناسب است.

معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با تأکید بر ضرورت پیوند تحقیقات و اجرا اظهار کرد: کشور مطالعات گونه‌شناسی، اطلس‌های گیاهان دارویی و تحقیقات ارزشمندی درباره گونه‌های مختلف انجام داده است، اما در بسیاری از موارد نتوانسته‌ایم این دستاوردها را به مرحله تولید، احیا و بهره‌برداری اقتصادی و پایدار برسانیم.

وی در پایان تصریح کرد: باید زنجیره‌ای ایجاد شود که از شناسایی و حفاظت منابع ژنتیکی آغاز، به تولید مواد تکثیری، احیا و توسعه کشت برسد، تولیدکننده و بخش خصوصی را وارد فرآیند کند و در نهایت محصول را از مسیر فرآوری و ایجاد ارزش افزوده به بازارهای داخلی و خارجی متصل سازد.

سیداخلاقی، عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان: مشکل اصلی در آسیب‌شناسی نظام حکمرانی گیاهان دارویی، فاصله سیاست‌گذاری تا اجرا است

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سیدجعفر سیداخلاقی، در این نشست تخصصی، با اشاره به نتایج حاصل از سفرها، نشست‌ها و بازدیدهای تخصصی در استان‌های مختلف کشور اظهار کرد: مسئله حکمرانی یکی از چالش‌های جدی در مسیر توسعه گیاهان دارویی کشور است و با وجود ظرفیت‌های فراوان، بازیگران متعدد و توانمندی‌های ارزشمند، ارتباط و هماهنگی میان نهادهای مسئول به اندازه کافی منسجم و یکپارچه نیست.

وی افزود: در سطح ملی، استانی و محلی، دستگاه‌های اجرایی، مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، بخش خصوصی، اتحادیه‌ها، تشکلهای شرکت‌های دانش‌بنیان، نظام‌های تخصصی و مهندسی و مجموعه‌های فعال در حوزه سلامت، صنعت، تجارت و صادرات در این بخش فعالیت دارند، اما در بسیاری از موارد با گسست، پراکندگی، موازی‌کاری و جزیره‌ای عمل کردن مواجه هستیم.

سیداخلاقی با اشاره به گستردگی زنجیره گیاهان دارویی گفت: این زنجیره از پژوهش و فعالیت‌های آزمایشگاهی آغاز می‌شود و تا تولید، کشت، فرآوری، توسعه فناوری، تولید دارو و فرآورده‌های سلامت‌محور، تجارت و صادرات ادامه می‌یابد، اما ارتباط میان این حلقه‌ها هنوز به یک زنجیره منسجم، هماهنگ و کارآمد تبدیل نشده است.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان همچنین به برخی چالش‌های فرآیندی و اداری اشاره کرد و افزود: موضوعاتی مانند ثبت، صدور مجوز، استانداردها، کدگذاری فرآورده‌ها، الزامات تولید و مسائل مرتبط با صادرات و گمرک، همچنان از چالش‌های مهم فعالان حوزه گیاهان دارویی محسوب می‌شوند.

سیداخلاقی با اشاره به جایگاه گیاهان دارویی در اسناد بالادستی کشور اظهار کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد کشور از نظر سند، سیاست و برنامه در این حوزه به کمبود مواجه نیست و در بسیاری از اسناد بالادستی و راهبردی، احکام و اقدامات متعددی در ارتباط با گیاهان دارویی و طب سنتی پیش‌بینی شده است.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان افزود: در بسیاری از موارد، سند تدوین و تصویب می‌شود، اما حلقه اتصال میان سند، برنامه اجرایی، دستگاه مسئول، منابع مالی، زمان‌بندی و نظام پایش و ارزیابی به اندازه کافی شکل نمی‌گیرد و در نتیجه فاصله‌ای جدی میان سیاست‌گذاری و آنچه در میدان عمل اتفاق می‌افتد، ایجاد می‌شود.

ارتباط و همکاری میان بخش‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و اجرایی بیش از گذشته تقویت شود.

وی افزود: در حوزه آموزش نیز باید با تقویت و به‌روزرسانی نظام آموزشی و استفاده از توان علمی و تخصصی موجود، زمینه تربیت و توانمندسازی نیروهای متخصص در حوزه گیاهان دارویی فراهم شود.

رئیس بخش تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی ادامه داد: استمرار ارتباط میان دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، دستگاه‌های اجرایی و فعالان بخش خصوصی می‌تواند به انتقال دانش، توسعه فناوری و کاربردی‌شدن نتایج تحقیقات کمک کند.

تکمیل زنجیره ارزش؛ از شناسایی تا تجاری‌سازی

وی حمایت از توسعه صنعت گیاهان دارویی و شرکت‌ها و فعالان این حوزه را از دیگر ضرورت‌های این بخش دانست و گفت: حمایت دستگاه‌های مسئول و مجموعه‌های مرتبط باید به گونه‌ای باشد که زمینه تکمیل زنجیره ارزش گیاهان دارویی از مرحله شناسایی و حفاظت از منابع، تکثیر و تولید مواد اولیه تا فرآوری، تولید محصولات، تجاری‌سازی و ورود به بازار فراهم شود. رحیمی‌فرد تأکید کرد: حمایت از محصولات و ظرفیت‌های بومی کشور و استفاده از تجربیات ارزشمند موجود در این حوزه باید با جدیت دنبال شود و برنامه‌های مورد نیاز نیز با نگاه کارشناسی و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشورتی، علمی و تخصصی تدوین و پیگیری شود.

هم‌افزایی ملی برای توسعه گیاهان دارویی

رئیس بخش تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی با اشاره به اهمیت همکاری میان دستگاه‌های مرتبط، مراکز تحقیقاتی و مجموعه‌های تخصصی اظهار کرد: ایجاد ارتباط مؤثر میان فعالان این حوزه می‌تواند زمینه تبادل اطلاعات و دانش، تکمیل مطالعات، توسعه فناوری و گسترش فعالیت‌های مشترک را فراهم کند.

وی افزود: حمایت بیشتر از برنامه‌های پژوهشی و اجرایی و توجه به برنامه‌ریزی جامع و بلندمدت، ضرورتی اساسی برای توسعه این حوزه است و باید از ظرفیت‌ها و تجربیات ملی در حوزه گیاهان دارویی، داروسازی و درمان به شکل مؤثرتری استفاده شود.

رحیمی‌فرد در پایان با تأکید بر ضرورت مشارکت همه بخش‌های علمی، پژوهشی، اجرایی و صنعتی خاطرنشان کرد: همکاری و حمایت دستگاه‌های مسئول می‌تواند زمینه تدوین و اجرای برنامه‌ای جامع و مؤثر برای توسعه گیاهان دارویی در سطح ملی را فراهم کند و مسیر شناسایی، حفاظت، توسعه، تولید و بهره‌برداری پایدار از این منابع ارزشمند را بیش از پیش هموار سازد.

برگزاری اولین جلسه تخصصی برنامه ملی الگوی کشت

محصولات زراعت چوب

نظر به ضرورت تکمیل بانک اطلاعات عرصه ای که مبنای برنامه ریزی تدوین برنامه ملی الگوی کشت محصولات زراعت چوب است و همچنین بحث و تبادل نظر پیرامون چالش ها و راهکارهای توسعه این محصولات، اولین جلسه تخصصی با حضور مسئول زراعت چوب سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و همکاران بخش تحقیقات صنوبر و درختان سریع رشد در این موسسه برگزار شد.

در این نشست آقای دکتر برزوزاده مسئول زراعت چوب سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به تلاش و رایزنی های سازمان منابع طبیعی برای گرفتن تخصیص استفاده از آب های نامتعارف (فاضلاب شهری) برای استفاده در زراعت چوب اشاره کردند و این راهبرد را یکی از موارد کلیدی توسعه زراعت چوب دانستند. همچنین تلاش های انجام گرفته جهت تشکیل اتحادیه صنوبرکاران را از ضرورت های حمایت از کشاورزان و قیمت گذاری مناسب محصولات خام برشمردند.

بخش تحقیقات صنوبر و درختان سریع رشد این موسسه به عنوان متولی برنامه تدوین برنامه الگوی کشت محصولات زراعت چوب، مطرح نمودن چالش های توسعه و همچنین راهکارهای پیشنهادی را برای درج در برنامه مذکور ضروری دانسته و این سند را ابزاری جهت تحقق اهداف توسعه و برون رفت از موانع موجود می داند.

از آنجا که آمار و اطلاعات پایه، از الزامات مهم برای تدوین برنامه الگوی کشت است، در این جلسه دریافت آمار و اطلاعات نهالستانهای دولتی و خصوصی کشور و برنامه ریزی برای آنها، که می تواند با تولید و توزیع ارقام اصلاح شده پرمحصول، به نفوذ آن در بین صنوبرکاران کمک نمایند، در دستورکار تبادل اطلاعات میان بخش اجرا و موسسه قرار گرفت.

امید است با ادامه برگزاری این سلسله جلسات، هم افزایی موثر میان تحقیقات زراعت چوب و سازمان متولی اجرایی کشور ادامه و توسعه یابد.

سیداخلاقی با بیان اینکه یکی از مهم ترین موضوعات در آسیب شناسی حکمرانی گیاهان دارویی، فاصله میان سیاست گذاری و اجراست، گفت: پس از تدوین یک سند راهبردی باید برنامه اجرایی، نقشه راه، تقسیم وظایف، شاخص های ارزیابی، منابع مورد نیاز و سازوکار مشخص پیاده سازی نیز طراحی شود.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان با اشاره به پیشینه علمی و تاریخی ایران در حوزه پزشکی، طب سنتی و داروهای طبیعی گفت: ایران در کنار کشورهایی مانند چین و هند، از جمله کشورهای دارای میراث غنی در حوزه طب سنتی محسوب می شود و این ظرفیت می تواند در صورت ایجاد زیرساخت های مناسب علمی، استانداردسازی، توسعه فناوری، تولید و حکمرانی کارآمد، به یک مزیت مهم ملی و بین المللی تبدیل شود.

وی با اشاره به ضرورت ارزیابی عملکرد کشور بر اساس شاخص های تعیین شده در اسناد ملی اظهار کرد: با وجود پیشرفت هایی که در برخی حوزه ها حاصل شده، در بسیاری از شاخص ها همچنان با اهداف پیش بینی شده فاصله داریم.

سیداخلاقی افزود: در حوزه داروهای گیاهی، تولید، سطح زیرکشت، سهم ایران از تجارت جهانی، توسعه شرکت های دانش بنیان و ایجاد اشتغال، اهدافی تعیین شده است؛ اما میزان تحقق برخی از این اهداف پایین تر از سطح مورد انتظار قرار دارد.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان با اشاره به رشد ظرفیت های علمی و فناوریانه کشور در سال های گذشته گفت: در زمینه تولید علم، توسعه دانش و فناوری و ایجاد ظرفیت های تحقیقاتی، اقدامات ارزشمندی انجام شده و در حوزه شرکت های دانش بنیان نیز ظرفیت های مناسبی شکل گرفته است و مشکل اصلی، در مرحله تبدیل ظرفیت علمی و فناوریانه به محصول، بازار و ارزش اقتصادی است.

سیداخلاقی با تشریح مفهوم حکمرانی گفت: حکمرانی صرفاً همکاری اجرایی میان دستگاه های دولتی نیست، بلکه مجموعه ای از بازیگران، نهادها، قوانین، روابط و سازوکارهایی است که از طریق آنها تصمیم گیری، اجراء نظارت و ارزیابی در یک حوزه شکل می گیرد.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان خاطرنشان کرد: حکمرانی گیاهان دارویی ماهیتی چندبازیگری، چندبعدی، چندسطحی و بین بخشی دارد و موفقیت آن وابسته به هماهنگی میان تمام اجزای این نظام است.

وی با اشاره به ساختارهای پیش بینی شده در سند ملی گیاهان دارویی گفت: کشور از نظر طراحی ساختار، اسناد، سیاست ها و تعیین بازیگران اصلی، تا حد زیادی دارای چارچوب است، اما چالش اساسی، اجرایی سازی و فعال شدن واقعی این نظام حکمرانی در میدان عمل است.

عضو هیأت علمی بخش تحقیقات بیابان در پایان خاطرنشان کرد: برای اصلاح وضعیت موجود نباید صرفاً به دنبال تدوین سند جدید یا ایجاد نهاد جدید باشیم؛ بلکه باید ساختارهای موجود را به یکدیگر متصل، مسئولیت ها را شفاف، موازی کاری ها را کاهش و سازوکار هماهنگی، پایش، ارزیابی و پاسخگویی را فعال کنیم.

پدهزارهای حاشیه کرخه؛ اکوسیستم‌های ارزشمند در معرض

تهدید

صبا پیرو، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، بخش جنگلها و مراتع

تنه‌های بریده درختان تنومند پده (*Populus euphratica*) و گسترش گونه شورگزن (*Tamarix aphylla*)، نخستین تصویری است که در بازدید از حاشیه رودخانه کرخه توجه هر بیننده‌ای را به خود جلب می‌کند. در دو سوی رودخانه، نشانه‌های آشکار مداخلات انسانی بر پیکره این جنگل‌های طبیعی دیده می‌شود؛ اما آنچه بیش از همه نگران‌کننده است، مجموعه‌ای از نشانه‌های زوال تدریجی این اکوسیستم ارزشمند است؛ از کاهش تعداد پایه‌های پده و نبود زادآوری طبیعی گرفته تا قطع و خشکیدگی درختان مسن، سرخشکیدگی تاج درختان، آثار آتش‌سوزی‌های مکرر و تغییر تدریجی ترکیب پوشش گیاهی.

پدهزارهای حاشیه رودخانه کرخه از مهم‌ترین جنگل‌های رودخانه‌ای ایران به‌شمار می‌روند. این رویشگاه‌ها علاوه بر تثبیت خاک و جلوگیری از فرسایش کناره‌های رودخانه، نقش مهمی در حفظ تنوع زیستی، تعدیل شرایط اقلیمی، ایجاد زیستگاه برای گونه‌های مختلف گیاهی و جانوری و پایداری اکوسیستم‌های وابسته به رودخانه کرخه دارند. از این‌رو، هرگونه آسیب به این جنگل‌ها تنها به از بین رفتن تعدادی درخت محدود نمی‌شود، بلکه می‌تواند تعادل یکی از ارزشمندترین اکوسیستم‌های جنوب غرب کشور را بر هم بزند.

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد آثار قطع درختان پده در هر دو سوی رودخانه کرخه به چشم می‌خورد، اما شدت تخریب در همه بخش‌ها یکسان نیست. در سمتی از رودخانه که اراضی کشاورزی در مجاورت بیشه‌زارها قرار دارند و عرصه‌ها تحت تأثیر زه‌آب‌های کشاورزی هستند، تعداد پایه‌های پده به‌طور محسوسی کمتر از سایر بخش‌ها است. در همین محدوده، نشانه‌ای از زادآوری طبیعی پده دیده نمی‌شود و نهال‌ها یا پایه‌های جوان این گونه تقریباً حضور ندارند؛ موضوعی که می‌تواند آینده این رویشگاه‌ها را با چالش جدی مواجه کند.

یکی دیگر از یافته‌های قابل توجه، تغییر ترکیب پوشش گیاهی در این بخش از بیشه‌زارهاست. در مناطقی که تحت تأثیر زه‌آب‌های کشاورزی قرار گرفته‌اند، گونه شورگزن به تدریج جایگزین پده شده است. هرچند برای تعیین علت دقیق این تغییر به مطالعات تخصصی نیاز است، اما این وضعیت می‌تواند بیانگر تغییر شرایط اکولوژیکی منطقه، از جمله افزایش شوری خاک و تغییر در وضعیت رطوبتی باشد؛ شرایطی که استقرار و زادآوری طبیعی پده را با مشکل مواجه می‌کند.

مشاهدات میدانی همچنین نشان داد که روند تخریب تنها به کاهش تعداد درختان محدود نیست. در بخش‌هایی از بیشه‌زار، بسیاری از درختانی که در سال‌های گذشته بخشی از شاخه‌های آن‌ها قطع شده بود، دچار سرخشکیدگی تاج بودند. هرچند برای تعیین علت دقیق این پدیده به بررسی‌های تخصصی نیاز است، اما همزمانی این نشانه‌ها می‌تواند بیانگر کاهش توان رویشی درختان و افزایش تنش‌های محیطی باشد.

در بازدیدهای میدانی، آثار آتش‌سوزی در بخش‌هایی از بیشه‌زارهای پده نیز مشاهده شد. شواهد موجود نشان می‌دهد که این عرصه‌ها طی سال‌های اخیر بارها دچار آتش‌سوزی شده‌اند؛ رخدادهایی که علاوه بر آسیب مستقیم به درختان، می‌تواند توان بازسازی طبیعی رویشگاه را نیز کاهش دهد. در کنار این موضوع، قطع درختان تنومند پده نیز به‌وضوح در بخش‌های مختلف بیشه‌زار مشاهده شد. حذف این درختان که نقش مهمی در تولید بذر، حفظ ساختار جنگل و پایداری اکولوژیکی رویشگاه دارند، می‌تواند روند زوال این جنگل‌های طبیعی را تشدید کند.

پده یکی از شاخص‌ترین گونه‌های جنگل‌های رودخانه‌ای مناطق گرم و خشک ایران است که با تثبیت خاک، کاهش فرسایش، ایجاد زیستگاه برای حیات‌وحش و حفظ تعادل اکولوژیکی، نقشی اساسی در پایداری این اکوسیستم‌ها ایفا می‌کند. از دست رفتن تدریجی این گونه، تنها به معنای حذف تعدادی درخت نیست، بلکه می‌تواند کیفیت زیستگاه، تنوع زیستی و کارکردهای اکولوژیکی رودخانه کرخه را نیز تحت تأثیر قرار دهد.

بررسی شواهد میدانی در کنار مرور منابع بیان می‌دارد که کاهش آورد رودخانه، تغییرات اقلیمی، تغییر رژیم طبیعی جریان آب، بهره‌برداری ناپایدار از منابع آب (زیرزمینی و سطحی)، توسعه اراضی کشاورزی، چرای دام، قطع درختان، آتش‌سوزی و سایر مداخلات انسانی از مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده پدهزارهای کرخه هستند (۱، ۲، ۳ و ۴). در کنار این عوامل، بررسی اثرات زه‌آب‌های کشاورزی بر خاک، آب و پوشش گیاهی نیز می‌تواند به شناخت دقیق‌تر روند تغییرات این اکوسیستم کمک کند.

حفاظت از پدهزارهای کرخه، تنها حفاظت از یک گونه درختی نیست؛ بلکه صیانت از یکی از ارزشمندترین اکوسیستم‌های رودخانه‌ای کشور است. تأمین حقایق زیست‌محیطی رودخانه، مدیریت و پایش مستمر رویشگاه‌ها، جلوگیری از قطع درختان، پیشگیری از آتش‌سوزی، مدیریت زه‌آب‌های کشاورزی، کنترل سایر عوامل تخریب و اجرای برنامه‌های احیایی، از مهم‌ترین اقداماتی است که می‌تواند روند زوال این جنگل‌های طبیعی را متوقف یا کند کند. پدهزارهای کرخه امروز در نقطه‌ای حساس قرار دارند؛ جایی که کاهش تعداد پایه‌های پده، نبود زادآوری طبیعی، گسترش گونه شورگزن، خشکیدگی درختان مسن، سرخشکیدگی تاج، آتش‌سوزی‌های مکرر و قطع درختان تنومند، همگی از تغییر تدریجی ساختار این اکوسیستم ارزشمند حکایت دارند. شاید هنوز فرصت برای حفاظت و احیای این جنگل‌های طبیعی از دست نرفته باشد، اما تداوم روند کنونی می‌تواند بخشی از یکی از مهم‌ترین میراث‌های طبیعی ایران را با تهدیدی جدی روبه‌رو کند.

هشدار نسبت به بهره برداری بی رویه از منابع آبی، تغییر

کاربری منابع طبیعی و خشکیدگی درختان ارس در دماوند

براساس گزارش محیط بانان منطقه حفاظت شده کوه سفید دماوند و نامه اداره کل محیط زیست استان تهران به موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور مبنی بر مشاهده خشکیدگی درختان ارس، نمایندگان بخش تحقیقات جنگل و بخش تحقیقات حفاظت و حمایت موسسه (دکتر هومن روانبخش و دکتر معصومه زمانی)، به همراه مسئولین و محیط بانان اداره محیط زیست بازدید از یکی از مناطق گزارش شده داشتند.

منطقه موردنظر در دامنه های کوهستانی نزدیک روستای حصاربن و در ارتفاع ۲۲۸۰ متر از سطح دریا واقع است. در بازدید از منطقه تعداد ۸-۷ درخت ارس خشک شده و همین تعداد درختان دارای تنش و در معرض خشکیدگی در یک محوطه با جهت عمومی جنوبی مشاهده شد. درختان مذکور عموماً میان سال و با ارتفاع ۳ تا ۴ متر بودند.

بر اساس مشاهدات، تاج تعدادی از درختان کاملاً خشک شده و برگ های قهوه ای و خشکیده روی تاج آنها مشاهده می شد، در تعداد دیگری نیز برگ های قسمت های بالایی و قدیمی تر شاخه ها خشکیده و رنگ تاج سبز متمایل به قهوه ای بود که این درختان متحمل تنش و در معرض خشکیدگی به نظر می رسیدند. به گفته محیط بانان منطقه، خشکیدگی درختان از بهار امسال مشاهده شده است.

نکته قابل توجه در منطقه یک تغییر کاربری بسیار بزرگ با عنوان احداث باغ با مساحتی بالغ بر ۶۰۰ هکتار در مراتع کوهستانی مجاور رویشگاه ارس است. این تغییر کاربری که در ارتفاع ۲۲۵۰ تا ۲۳۵۰ متر از سطح دریا گسترش دارد، در حقیقت مشرف به دامنه های کوهستانی رویشگاه ارس است. اگرچه به نظر می رسد پروژه شکست خورده و هزاران نهال میوه خشکیده در منطقه به چشم می خورد، اما احتمالاً احداث چاه های آب

متعدد و فعالیت های انسانی و تخریب اکوسیستم باعث آشفستگی در منطقه و ایجاد تنش برای گونه های مختلف بومی در این ناحیه شده است. همچنین انتقال و کاشت هزاران نهال میوه احتمال انتقال آفات و بیماری ها به منطقه و سرایت آنها به درختان بومی منطقه را مطرح می کند. اگرچه شواهد نشان می دهد جلوی ساخت و ساز در منطقه گرفته شده و موارد موجود نیز با اقدام دستگاه های مسئول، تخریب شده است اما این تغییر کاربری در صورت تثبیت و توسعه، می تواند باعث نابودی رویشگاه های غنی و بسیار ارزشمند منطقه شود. با توجه به شکست پروژه احداث باغ و حضور انبوه گونه های مرتعی در بخش وسیعی از منطقه، بازپس گیری اراضی و بازگشت آن ها به اکوسیستم های طبیعی منطقه ضروری است.

در منطقه مورد بررسی علاوه بر گونه ارس، خشکیدگی گونه های مختلف جنگلی و مرتعی از قبیل زرشک، پلاخور، کاروانکش، گون، کلاه میرحسن، چوبک و ... مشاهده می شد. این موضوع نشان می دهد یک عامل مشترک مثل کاهش منابع آبی در منطقه و تنش خشکی می تواند باعث ضعف و آسیب دیدگی گونه های مختلف شده باشد. با توجه به دوره خشکسالی اخیر و کاهش قابل توجه بارندگی های استان تهران نسبت به میانگین بلندمدت که به مدت ۵ سال (۱۳۹۹ تاکنون) ادامه داشته است، منابع آب در دسترس گیاهان کاهش داشته است. در این شرایط برداشت بی رویه از آب های زیرزمینی که در کل منطقه دماوند و آب سرد به یک بحران تبدیل شده است، می تواند کم آبی را تشدید کرده و باعث تنش خشکی، ضعف گونه های گیاهی به ویژه گونه های چوبی، ابتلا به آفات و بیماری ها و در نهایت خشکیدگی شود.

در تنه برخی از درختان خشک شده حفره هایی دیده می شد که نشان از فعالیت حشرات چوبخوار داشت. نمونه هایی از اندام هوایی درختان آسیب دیده جهت بررسی های بیشتر و مطالعه آفات و بیماری ها، به آزمایشگاه منتقل شد.

معرفی کتاب

۱۸ انعطاف پذیری هیجانی

تنها افرادی که رنج نمی‌کشند و ناراحت نمی‌شوند، مُرده‌ها هستند، زنده بودن یعنی گاهی آسیب دیدن، شکست خوردن، دچار اضطراب شدن، اشتباه کردن و همچنان ادامه دادن.

✍ سوزان دیوید

۱۹ صدسال تنهایی

آیا بهتر نبود که می‌رفت و در قبر خود می‌خوابید و می‌گذاشت رویش خاک بریزند!؟...

بدون وحشت، از خدا می‌پرسید که آیا واقعاً خیال می‌کند مخلوقاتش از آهن درست شده‌اند که بتوانند این همه درد و بدبختی را تاب بیاورند!؟...

✍ گابریل گارسیا مارکز

۲۰ هیاهوی زمان

روح آدمی ممکن است با یکی از این سه ویران شود: با آنچه دیگران در حق تو می‌کنند، با آنچه دیگران وادارت می‌کنند در حق خودت بکنی و با آنچه خودت داوطلبانه با خودت می‌کنی.

✍ جولین بارنز

۲۱ عامه‌پسند

اغلب بهترین قسمت‌های زندگی، زمانی بوده‌اند که هیچ کاری نکرده‌ای و نشسته‌ای درباره زندگی فکر کرده‌ای، منظوم این است که مثلاً می‌فهمی که همه چیز بی‌معناست. بعد به این نتیجه می‌رسی که خیلی هم نمی‌تواند بی‌معنا باشد، چون تو می‌دانی بی‌معناست و همین آگاهی تو از بی‌معنا بودن تقریباً معنایی به آن می‌دهد ... می‌دانی منظوم چیست؟ بدبینی خوش‌بینانه.

✍ چارلز بوکوفسکی

۲۲ آخرین غروب‌های زمین

ما هرگز دست از خواندن بر نمی‌داریم، اگر چه هر کتابی بالاخره به پایان می‌رسد، همان‌طور که هرگز دست از زندگی کردن بر نمی‌داریم، اگر چه مرگ مسلم است.

✍ روبرتو بولانیو

سایر رویدادها

تأکید سرپرست مؤسسه، بر نقش راهبردی پژوهش‌های گیاه‌شناسی در حفاظت از تنوع زیستی کشور

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ضمن دیدار و گفت‌وگو با رئیس، اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و کارشناسان بخش تحقیقات گیاه‌شناسی، از نزدیک در جریان آخرین فعالیت‌ها، دستاوردها و برنامه‌های پژوهشی این بخش قرار گرفت.

در این نشست، گزارشی از مهم‌ترین فعالیت‌های بخش تحقیقات گیاه‌شناسی در زمینه شناسایی و مستندسازی فلور ایران، مطالعات رده‌بندی گیاهی، توسعه و نگهداری مجموعه‌های مرجع، اجرای طرح‌های پژوهشی و همکاری‌های علمی با مراکز دانشگاهی و پژوهشی کشور ارائه شد.

شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این نشست صمیمانه، ضمن تأکید بر اینکه شناخت تنوع گیاهی، پایه و اساس حفاظت و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی است، اظهار داشت: پژوهش‌های گیاه‌شناسی، زیربنای بسیاری از برنامه‌های ملی در حوزه جنگل، مرتع، بیابان، حفاظت از ذخایر ژنتیکی و احیای اکوسیستم‌های طبیعی به شمار می‌رود و لازم است بیش از پیش مورد حمایت قرار گیرد.

وی با اشاره به جایگاه علمی بخش تحقیقات گیاه‌شناسی در تولید دانش پایه، بر ضرورت روزآمدسازی بانک‌های اطلاعاتی، تقویت مجموعه‌های مرجع گیاهی، توسعه همکاری‌های علمی در سطح ملی و بین‌المللی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در مطالعات گیاه‌شناسی، تأکید کرد.

حاجی‌وند، همچنین، توسعه پژوهش‌های مسئله‌محور، تربیت پژوهشگران جوان و افزایش نقش یافته‌های علمی در تصمیم‌سازی‌های کلان حوزه منابع طبیعی را از اولویت‌های مؤسسه برشمرد.

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

معرفی این بخش: سرکار خانم مریم معصوم تمیمی، رئیس اداره مستندسازی، کتابخانه و مرکز اسناد علمی منابع طبیعی ایران

نگهداری کلکسیون‌های گیاهی، حفاظت از ذخایر ارزشمند گیاهی، اجرای طرح‌های تحقیقاتی، توسعه همکاری‌های علمی و چالش‌های فعلی، ارائه شد.

شکراله حاجی‌وند با اشاره به جایگاه ممتاز باغ گیاه‌شناسی ملی ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز علمی، پژوهشی و آموزشی کشور، اظهار داشت: این مجموعه، گنجینه‌ای ارزشمند از تنوع گیاهی ایران و جهان و بستری کم‌نظیر برای پژوهش، آموزش، حفاظت و ترویج دانش منابع طبیعی به شمار می‌رود.

وی با تأکید بر ضرورت حفاظت از سرمایه‌های علمی و زیستی این باغ و باغ‌های اقماری، بر توسعه پژوهش‌های نوین، تقویت همکاری‌های ملی و عمومی تأکید کرد.

حاجی‌وند، نقش باغ گیاه‌شناسی ملی ایران را در صیانت از تنوع زیستی، حفاظت از ذخایر ژنتیکی گیاهی و پشتیبانی علمی از برنامه‌های ملی منابع طبیعی، بسیار ارزشمند توصیف کرد.

حفاظت از منابع طبیعی، نیازمند پشتوانه پژوهش‌های روزآمد

است

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در نشستی تخصصی با پژوهشگران و کارشناسان بخش تحقیقات حمایت و حفاظت، درخصوص مهم‌ترین چالش‌های حفاظت از منابع طبیعی و راهکارهای علمی مقابله با تهدیدهای موجود به گفت‌وگو پرداخت.

در این نشست، فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با آفات، بیماری‌ها، عوامل خسارت‌زا و روش‌های نوین پایش و حفاظت از منابع طبیعی تشریح شد. شکراله حاجی‌وند با تأکید بر اینکه حفاظت از منابع طبیعی بدون اتکا به پژوهش‌های علمی و آینده‌نگر امکان‌پذیر نیست، خواستار توسعه مطالعات پیشگیرانه، تقویت نظام پایش و گسترش تحقیقات کاربردی در حوزه مدیریت عوامل تهدیدکننده جنگل‌ها و مراتع شد.

وی بر ضرورت هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف مؤسسه برای ارائه راهکارهای علمی و عملی در حفاظت از منابع طبیعی کشور و حل مسائل بخش اجرا، تأکید کرد.

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور: بانک ژن منابع طبیعی ایران؛ گنجینه‌ای راهبردی برای آینده پژوهش و حفاظت از تنوع زیستی است

در دیدار شکراله حاجی‌وند، با همکاران بخش تحقیقات بانک ژن منابع طبیعی ایران، گزارشی از فعالیت‌های این گروه در زمینه جمع‌آوری، شناسایی، ارزیابی، مستندسازی، نگهداری و حفاظت از ذخایر ژنتیکی گونه‌های گیاهی منابع طبیعی کشور ارائه شد. همچنین، برنامه‌های پژوهشی، ظرفیت‌های موجود و نیازهای توسعه‌ای این گروه و نقش آن در پشتیبانی از پژوهش‌های ملی و حفاظت از تنوع زیستی مورد بررسی قرار گرفت.

سرپرست مؤسسه با اشاره به جایگاه راهبردی بانک ژن منابع طبیعی ایران در حفاظت از سرمایه‌های ژنتیکی کشور، اظهار داشت: ذخایر ژنتیکی، سرمایه‌ای ملی و بین‌نسلی هستند و حفاظت علمی از این منابع، پشتوانه امنیت زیستی، توسعه پایدار و استمرار پژوهش‌های منابع طبیعی در کشور تلقی می‌شود.

وی با تأکید بر ضرورت توسعه زیرساخت‌های تخصصی، به‌روزرسانی سامانه‌های نگهداری و مستندسازی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و گسترش همکاری‌های علمی با مراکز پژوهشی و دانشگاهی، افزود: بانک ژن منابع طبیعی ایران باید به عنوان مرجع ملی حفاظت از ذخایر ژنتیکی، نقش پررنگ‌تری در پشتیبانی از برنامه‌های تحقیقاتی و سیاست‌گذاری‌های حوزه منابع طبیعی ایفا کند.

مرجعیت علمی باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، پشتوانه مدیریت

پایدار منابع طبیعی

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در ادامه برنامه دیدار با بخش‌ها و گروه‌های پژوهشی، با همکاران گروه تحقیقات باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این نشست، گزارشی از فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و تخصصی این گروه، برنامه‌های در دست اجرا، اقدامات انجام‌شده در زمینه توسعه و

حاجی‌وند با قدردانی از تلاش‌های کارکنان امور مالی، نقش این مجموعه را در پشتیبانی از فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و اجرایی مؤسسه، نقشی اساسی و اثرگذار توصیف کرد و گفت: مدیریت صحیح منابع مالی، علاوه بر تضمین سلامت اداری، زمینه تحقق برنامه‌های راهبردی و افزایش اثربخشی فعالیت‌های پژوهشی را فراهم می‌کند.

وی با تأکید بر ضرورت انضباط مالی، شفافیت، پاسخگویی و رعایت دقیق قوانین و مقررات افزود: مدیریت منابع محدود، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، اولویت‌بندی صحیح هزینه‌ها و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود است تا بتوان از اعتبارات در مسیر تحقق مأموریت‌های اصلی مؤسسه به بهترین شکل، بهره گرفت.

سرپرست مؤسسه خاطرنشان کرد: بهره‌گیری از تجربه و دانش کارشناسان، تعامل سازنده میان واحدهای مختلف و پایبندی به اصول شفافیت و سلامت مالی، مسیر دستیابی به اهداف کلان مؤسسه را هموارتر خواهد ساخت.

بررسی مسائل و راهکارهای حوزه اداری، مالی و پشتیبانی مؤسسه در نشست مشترک با معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان

نشست هم‌اندیشی با محوریت بررسی موضوعات حوزه اداری، مالی و پشتیبانی مؤسسه، با حضور حسین فرازمند، معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان تحقیقات و هیئت همراه، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و معاونان مؤسسه برگزار شد. در این نشست، مهم‌ترین موضوعات مرتبط با حوزه‌های اداری، مالی، پشتیبانی مؤسسه مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت و بر ضرورت هم‌افزایی، ارتقای بهره‌وری، بهبود فرآیندهای اجرایی و تأمین الزامات لازم برای پیشبرد برنامه‌های پژوهشی و اجرایی مؤسسه تأکید شد. همچنین، حاضران ضمن بررسی چالش‌ها و ظرفیت‌های موجود، راهکارهای تقویت هماهنگی میان بخش‌های مختلف و ارتقای کیفیت خدمات پشتیبانی را مورد بحث و تبادل نظر قرار دادند.

در دیدار سرپرست مؤسسه با همکاران امور اداری و پشتیبانی مطرح شد: سرمایه انسانی، مهم‌ترین پشتوانه تحقق اهداف پژوهشی مؤسسه

شکراله حاجی‌وند با حضور در اداره امور اداری، ضمن دیدار و گفت‌وگو با مدیران و کارکنان این حوزه، از نزدیک در جریان روند فعالیت‌ها، برنامه‌ها، مسائل و نیازهای این واحد قرار گرفت.

در این نشست، چالش‌ها، ظرفیت‌ها و پیشنهادهای مرتبط با بهبود فرآیندهای اداری، ارتقای کیفیت خدمات و افزایش بهره‌وری سازمانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

سرپرست مؤسسه در این دیدار، با تأکید بر جایگاه راهبردی حوزه امور اداری در پشتیبانی از مأموریت‌های علمی و پژوهشی مؤسسه، خاطرنشان کرد: سرمایه انسانی ارزشمندترین دارایی هر سازمان است و کیفیت خدمات اداری، نقش تعیین‌کننده‌ای در ایجاد انگیزه، افزایش رضایت شغلی و ارتقای عملکرد کارکنان دارد.

وی همچنین بر اهمیت برنامه‌ریزی برای ارتقای توانمندی‌های کارکنان، توجه به رفاه و کرامت سرمایه انسانی و اجرای دقیق قوانین و مقررات اداری تأکید کرد و افزود: ایجاد محیطی پویا، شفاف و مبتنی بر عدالت سازمانی، زمینه‌ساز افزایش بهره‌وری و تحقق اهداف کلان مؤسسه خواهد بود.

سرپرست مؤسسه در دیدار با همکاران امور مالی: انضباط مالی و مدیریت بهینه منابع، پشتوانه توسعه پژوهش و مدیریت کارآمد است

در راستای تداوم نشست‌های تخصصی با واحدهای مختلف مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، با حضور در اداره امور مالی، با مدیران و کارشناسان این حوزه دیدار و درباره مهم‌ترین برنامه‌ها، چالش‌ها و الزامات مدیریت منابع مالی گفت‌وگو کرد.

و ستادی است. وی با اشاره به اهمیت روابط عمومی در معرفی ظرفیتها، دستاوردها و جایگاه علمی مؤسسه، بر تقویت ارتباط با رسانهها، توسعه اطلاع رسانی هدفمند و ارتقای ارتباطات درون و برون سازمانی تأکید کرد.

حاجیوند با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی دقیق و پیگیری جدی موضوعات تجاری سازی، ایجاد سازوکارهای مؤثر برای انتقال دانش فنی، تعامل با بخشهای اجرایی و خصوصی را با اهمیت دانست. وی در ادامه، رعایت الزامات و ملاحظات حقوقی در تصمیم گیریها و تقویت امنیت و صیانت از سرمایه های انسانی، اطلاعاتی و فیزیکی مؤسسه را از مهم ترین ارکان تحقق اهداف مؤسسه برشمرد و خواستار هم افزایی بیشتر میان واحدهای حوزه ریاست شد.

در پایان این نشست، سرپرست مؤسسه، از تلاشها و خدمات کارکنان ادارات حوزه ریاست، قدردانی کرد.

از سالها مدیریت تا میراث ماندگار؛ آیین تجلیل و تکریم از

دکتر علی علیزاده علی آبادی برگزار شد

مراسم تکریم و تجلیل از علی علیزاده علی آبادی، رئیس سابق مؤسسه، با حضور نمایندگانی از سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و کارکنان مؤسسه در سالن آمفی تئاتر برگزار شد.

در نشست مشترک مطرح شد: تأکید بر هم افزایی ظرفیت های

پژوهشی دو مؤسسه ملی تحقیقاتی

رئیس و معاونان مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر با حضور در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با شکراله حاجیوند، سرپرست این مؤسسه، دیدار و گفتگو کردند. در این نشست، طرفین با تأکید بر جایگاه راهبردی دو مؤسسه در تولید دانش، فناوری و ارائه راهکارهای علمی برای توسعه پایدار بخش کشاورزی و منابع طبیعی، زمینه های گسترش همکاری های مشترک پژوهشی و فناورانه را مورد بررسی قرار دادند.

تأکید بر توسعه تعاملات علمی و ارتقای هماهنگی فعالیت های

پژوهشی

در ادامه برنامه های بازدید و نشست های تخصصی با واحدهای مختلف مؤسسه، شکراله حاجیوند، سرپرست مؤسسه، با همکاران مدیریت هماهنگی امور پژوهشی و ارتباطات علمی همچنین، مدیریت شبکه آزمایشگاه های مؤسسه دیدار و گفتگو کرد.

در این نشست، مسئولان و کارشناسان این دو مدیریت، گزارشی از مهم ترین فعالیتها، برنامه ها، اقدامات و دستاوردهای این دو مدیریت در حوزه برنامه ریزی، هماهنگی و پایش فعالیت های پژوهشی، آزمایشگاهی، توسعه ارتباطات علمی، تعامل با مراکز دانشگاهی و پژوهشی و پیگیری امور مرتبط با همکاری های علمی ارائه کردند.

سرپرست مؤسسه نیز با تأکید بر نقش محوری این دو مجموعه، در انسجام بخشی به فعالیت های تحقیقاتی، اظهار داشت: هماهنگی اثربخش میان بخش های پژوهشی و آزمایشگاهی، توسعه تعاملات علمی و بهره گیری از ظرفیت های ملی و بین المللی، از مهم ترین عوامل ارتقای کیفیت و اثربخشی تحقیقات و تقویت جایگاه علمی مؤسسه به شمار می رود.

حاجیوند، همچنین بر ضرورت بهره گیری از رویکردهای نوین در مدیریت پژوهش، تقویت ارتباطات علمی، تسهیل فرآیندهای مرتبط با همکاری های تحقیقاتی و ایجاد بستر مناسب برای هم افزایی علمی میان پژوهشگران تأکید کرد.

سرپرست مؤسسه، با کارشناسان و مسئولان ادارات زیرمجموعه

حوزه ریاست دیدار کرد

شکراله حاجیوند، با حضور در سالن حوزه ریاست، ضمن دیدار و گفتگو با مدیران و کارشناسان اداره روابط عمومی، اداره تجاری سازی، اداره حقوقی، اداره حراست و گروه طرح و برنامه، از نزدیک در جریان فعالیتها، برنامه ها، ظرفیتها و مسائل این واحدها قرار گرفت. سرپرست مؤسسه در این دیدار با تأکید بر نقش راهبردی حوزه ریاست در هدایت، هماهنگی و پشتیبانی از فعالیت های علمی و پژوهشی مؤسسه، اظهار داشت: موفقیت برنامه های کلان مؤسسه در گرو تعامل مؤثر، انسجام سازمانی، برنامه محوری، پاسخگویی و بهره گیری از ظرفیت تمامی واحدهای پشتیبان

گسترش همکاری‌های رسانه‌ای مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی

در نشست مشترک شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه با عرفان علی‌میرزایی، مدیرکل دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی، مهدی ساروغی، رئیس اداره رادیو و تلویزیون این دفتر و سمانه اسدی صنم، رئیس اداره ترویج و انتقال یافته‌های تحقیقاتی مؤسسه، راهکارهای توسعه همکاری‌های رسانه‌ای و ترویجی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

حاجی‌وند در نشست تدوین دستورالعمل بهره‌برداری از

توده‌های گیاهی بومی حضور یافت

سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به‌صورت وبیناری در نشست تخصصی تدوین دستورالعمل بهره‌برداری از توده‌های گیاهی بومی و هماهنگی برای تجاری‌سازی این گیاهان، که به میزبانی مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برگزار شد، شرکت کرد.

در این نشست، راهکارهای بهره‌برداری از توده‌های گیاهی بومی شناسایی شده در مراکز تحقیقاتی کشور و همچنین صیانت از حقوق مادی و معنوی پژوهشگران مورد بررسی قرار گرفت.

هم‌افزایی رسانه‌ای مؤسسه و مرکز آموزش عالی امام خمینی

(ره) با آموزش عکاسی خبری

کارگاه «انتقال تجربه و آموزش عکاسی خبری» با هدف ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای کارشناسان روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با حضور رئیس و کارشناس روابط عمومی مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره) در محل این مؤسسه برگزار شد.

در راستای گسترش همکاری‌های بین‌بخشی انجام شد؛ دیدار سرپرست مؤسسه با رئیس مرکز تحقیقات استان قزوین

شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در دیدار با مهرزاد محمص مستشاری، رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین و هیئت همراه، درباره راهکارهای گسترش همکاری‌های علمی، پژوهشی و اجرایی میان دو مجموعه به گفت‌وگو پرداختند.

بازدید میدانی سرپرست مؤسسه از باغ گیاه‌شناسی ملی ایران؛

تأکید بر مدیریت پایدار و توسعه همکاری‌های علمی

شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با حضور در باغ گیاه‌شناسی ملی ایران و در همراهی مسئولان این مجموعه، از بخش‌های مختلف باغ بازدید کرد و از نزدیک در جریان مسائل، ظرفیت‌ها و نیازهای مدیریتی آن قرار گرفت.

تقویت ارتباط مؤسسه با بخش اجرا؛ محور نشست مشترک با

مسئولان جهاد کشاورزی استان البرز

در راستای گسترش همکاری‌های علمی، پژوهشی و اجرایی، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان البرز به همراه هیئت همراه دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست، طرفین با تأکید بر نقش پژوهش در ارتقای بهره‌وری و توسعه پایدار بخش کشاورزی و منابع طبیعی، زمینه‌های توسعه همکاری‌های مشترک میان مؤسسه و سازمان جهاد کشاورزی استان البرز را مورد بررسی قرار دادند.

حوزه‌های پژوهشی مرتع، بیابان و بانک ژن مورد بررسی و تبادل نظر اعضای کمیته قرار گرفت.

در این نشست که با حضور شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه، محمد متینی‌زاده، سرپرست معاونت پژوهشی و سایر اعضای کمیته برگزار شد، ابعاد علمی و فنی طرح‌های مطرح‌شده بررسی و دیدگاه‌ها و پیشنهادهای اعضای کمیته درباره نحوه اجرای پروژه‌های پژوهشی ارائه شد.

هم‌نشینی با عطر کربلا؛ برگزاری مراسم تجلیل از همکاران مشرف‌شده به عتبات عالیات

مراسم تجلیل از همکاران مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور که توفیق زیارت عتبات عالیات را یافته‌اند، با حضور مسئول حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و جمعی از مسئولان و کارکنان مؤسسه در مسجد این مجموعه برگزار شد.

حضور فعال مؤسسه در نمایشگاه دستاوردهای سازمان تات

جمعی از ریزنان اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، سه‌شنبه ۲۷ مردادماه ۱۴۰۵، با حضور دکتر گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، از ظرفیت‌ها و دستاوردهای علمی و فناورانه سازمان تات بازدید کردند.

از ظرفیت پژوهش تا حل مسائل منابع طبیعی؛ محور دیدار حاجی‌وند با رئیس مرکز تحقیقات استان مرکزی

در راستای تقویت تعاملات علمی و پژوهشی و توسعه همکاری‌های مشترک در حوزه منابع طبیعی، شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با رئیس و معاون مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی دیدار و گفت‌وگو کرد.

پیام تبریک شکراله حاجی‌وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به مناسبت روز خبرنگار

هفدهم مردادماه، یادآور جایگاه ارزشمند و اثرگذار خبرنگاران در عرصه آگاهی‌بخشی، اطلاع‌رسانی و صیانت از حقیقت است؛ روزی که فرصتی مغتنم برای قدردانی از تلاش‌های اصحاب رسانه در مسیر ارتقای آگاهی عمومی و انعکاس رویدادها و دستاوردهای کشور به شمار می‌رود. خبرنگاران، به عنوان پل ارتباطی میان مردم و سازمان‌ها و نهادها، نقشی مهم در شکل‌دهی به افکار عمومی، مطالبه‌گری مسئولانه، افزایش شفافیت و تقویت سرمایه اجتماعی بر عهده دارند. بی‌تردید، فعالیت حرفه‌ای و مسئولانه آنان، به‌ویژه در شرایطی که جامعه بیش از هر زمان دیگری نیازمند اطلاعات دقیق، معتبر و به‌موقع است، از اهمیت و حساسیت دوچندانی برخوردار است.

برگزاری دو دوره آموزشی تخصصی در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

دو دوره آموزشی تخصصی با محوریت اقتصاد گیاهان دارویی و تحلیل داده‌های پژوهشی، دوشنبه ۱۹ مرداد ۱۴۰۵ به همت اداره آموزش مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد.

طرح‌های پژوهشی سه حوزه راهبردی در دستور کار کمیته علمی-فنی مؤسسه

جلسه کمیته علمی-فنی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سه‌شنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۵ برگزار و طی آن طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی مرتبط با

برگزاری دوره آموزشی اقتصاد گیاهان دارویی و معطر

در راستای تقویت صمیمیت و ایجاد حس خوب در محیط کار، شکراله حاجی وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به صورت حضوری با حضور در جمع همکاران، سالروز تولد آنان را تبریک گفت و برایشان آرزوی سلامتی، موفقیت و شادکامی کرد

یک رسم خوب برای حال خوب همکاران

در راستای تقویت صمیمیت و ایجاد حس خوب در محیط کار، شکراله حاجی وند، سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، به صورت حضوری با حضور در جمع همکاران، سالروز تولد آنان را تبریک گفت و برایشان آرزوی سلامتی، موفقیت و شادکامی کرد.

فقات جنگلها و

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

تات، دروازه دانش و فناوری کشاورزی ایران به بازارهای جهانی

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با تشریح ظرفیت‌های علمی، فناورانه و تولیدی این سازمان در جمع رایزنان اقتصادی ایران، بر شکل‌گیری یک شبکه پایدار برای پیوند ظرفیت‌های تات با نیازهای کشورهای هدف، توسعه صادرات دانش و فناوری، تأمین هوشمند و تعریف پروژه‌های مشترک بین‌المللی تأکید کرد. به گزارش روابط عمومی سازمان تات، غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، در بازدید جمعی از رایزنان اقتصادی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، از موسسات تحقیقاتی تات، با تأکید بر اینکه امنیت غذایی یکی از ارکان امنیت ملی است، اظهار کرد: امنیت غذایی امروز صرفاً به تولید داخل محدود نمی‌شود و واردات هوشمند، تنوع‌بخشی به مسیرهای تأمین و توسعه بازارهای صادراتی نیز بخش مهمی از این امنیت را تشکیل می‌دهد. وی با اشاره به تجربه کشور در مواجهه با بحران‌ها و اختلالات تجاری، بر ضرورت ایجاد مسیرهای متنوع برای تأمین کالاهای اساسی و همچنین شناسایی بازارهای جدید صادراتی تأکید کرد و افزود: ظرفیت رایزنان اقتصادی می‌تواند در شناسایی فرصت‌های تجاری، مسیرهای جایگزین تأمین و بازارهای هدف، نقش مؤثری در تقویت دیپلماسی کشاورزی و امنیت غذایی کشور ایفا کند.

تات؛ پشتوانه علمی و فناورانه دیپلماسی کشاورزی

رئیس سازمان تات با تشریح ظرفیت‌های این سازمان گفت: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با برخورداری از ۲۰ مؤسسه تحقیقاتی، ۳۴ مرکز تحقیقات و ۳۱۴ ایستگاه تحقیقاتی، یکی از گسترده‌ترین مجموعه‌های پژوهشی کشور و از مراکز مهم علمی کشاورزی در منطقه به شمار می‌رود.

گل‌محمدی افزود: ظرفیت‌های تات تنها به تولید محصولات کشاورزی محدود نیست؛ بلکه دانش فنی، فناوری‌های بومی، ارقام اصلاح‌شده، منابع ژنتیکی، آموزش‌های تخصصی و دستاوردهای پژوهشی این سازمان می‌تواند در تعامل با کشورهای هدف، به ابزار توسعه همکاری‌های علمی و اقتصادی تبدیل شود.

وی با تأکید بر ضرورت معرفی این ظرفیت‌ها به بازارهای بین‌المللی، از رایزنان اقتصادی خواست نیازهای کشورهای محل مأموریت خود را شناسایی و آن را با توانمندی‌های علمی و فناورانه سازمان تات پیوند دهند.

از هر رایزن؛ یک پروژه برای کشاورزی

معاون وزیر جهاد کشاورزی با ارائه پیشنهادی عملیاتی به رایزنان اقتصادی، خواستار تعریف حداقل یک پروژه مشخص در حوزه کشاورزی برای هر کشور شد و گفت: باید مشخص شود چه محصولاتی از ایران قابلیت صادرات دارند، چه کالاهایی در کشور مقصد مورد نیاز است، چه فناوری‌هایی می‌توانند از ایران صادر شوند و در مقابل، چه فناوری‌هایی قابلیت انتقال به کشور را دارند.

وی همچنین تعریف پروژه‌های مشترک میان مؤسسات تحقیقاتی تات و دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشورهای هدف را یکی از مسیرهای مؤثر توسعه همکاری‌ها دانست و گفت: این همکاری‌ها می‌تواند در حوزه‌های تبادل دانش و فناوری، سرمایه‌گذاری مشترک، آموزش، تربیت نیروی انسانی، تبادل پژوهشگر و اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک شکل گیرد.

اتصال تولیدکننده ایرانی به بازارهای جهانی

گل‌محمدی با تأکید بر ضرورت مدیریت بازار محصولات کشاورزی، شناسایی سریع بازارهای صادراتی را یکی از کارکردهای مهم شبکه رایزنان اقتصادی عنوان کرد و افزود: در مواقعی که تولید یک محصول در کشور افزایش می‌یابد، باید بازارهای صادراتی از پیش شناسایی شده باشند تا ضمن جلوگیری از زیان تولیدکننده، از ایجاد اختلال در بازار داخلی نیز جلوگیری شود.

وی همچنین بر ضرورت معرفی شرکت‌های معتبر، سرمایه‌گذاران، دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشورهای هدف به سازمان تات تأکید کرد و گفت: ایجاد این ارتباطات می‌تواند زمینه‌ساز سرمایه‌گذاری مشترک، توسعه بازار و انتقال فناوری در بخش کشاورزی باشد.

اعتبار علمی محصولات ایرانی؛ پشتوانه توسعه صادرات رئیس سازمان تات با اشاره به ظرفیت علمی کشور در حوزه پایش سلامت محصولات کشاورزی، اجرای طرح پایش بیش از ۴۷۰۰ نمونه از محصولات کشاورزی در ۲۷ استان کشور را نمونه‌ای از توانمندی‌های علمی کشور دانست و اظهار کرد: نتایج این طرح نشان داد میزان فلزات سنگین و غلظت نیترات در نمونه‌های بررسی‌شده پایین‌تر از حدود مجاز جهانی بوده است.

وی افزود: بخشی از چالش‌های صادرات محصولات کشاورزی ناشی از تفاوت مقررات و استانداردهای کشورهای مقصد است؛ بنابراین رایزنان اقتصادی می‌توانند با ایجاد ارتباط میان مراجع تخصصی دو کشور، به معرفی ظرفیت‌های علمی ایران، رفع موانع فنی و تسهیل پذیرش محصولات و فناوری‌های ایرانی در بازارهای هدف کمک کنند.

شکل‌گیری شبکه بین‌المللی همکاری کشاورزی

گل محمدی در ادامه، ایجاد یک شبکه پایدار و فراتر از مأموریت‌های فردی راینان اقتصادی را از اهداف مهم این رویکرد دانست و گفت: ارتباطات ایجادشده نباید با پایان مأموریت یک راین متوقف شود؛ بلکه باید شبکه‌ای شکل بگیرد که اطلاعات، ارتباطات علمی و اقتصادی و پروژه‌های مشترک میان ایران و کشورهای هدف را استمرار بخشد.

وی بر توسعه تبادلات دانشجو و پژوهشگر، همکاری با مراکز علمی و تحقیقاتی، استفاده مشترک از منابع ژنتیکی و اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک تأکید کرد و افزود: سازمان تات آمادگی دارد ظرفیت مؤسسات تحقیقاتی، شرکت‌های دانش‌بنیان و دانش فنی خود را برای توسعه این همکاری‌ها در اختیار شبکه دیپلماسی کشاورزی کشور قرار دهد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در پایان، اتصال علم و فناوری به دیپلماسی اقتصادی، تبدیل ظرفیت‌های پژوهشی به فرصت‌های تجاری و ایجاد مسیرهای پایدار برای تبادلات دانش، فناوری و محصولات کشاورزی را از مهم‌ترین محورهای همکاری آینده دانست و ابراز امیدواری کرد با همدلی و هم‌افزایی دستگاه‌های علمی، اجرایی و دیپلماسی کشور، ظرفیت‌های کشاورزی ایران حضوری پررنگ‌تر و هدفمندتر در عرصه بین‌المللی پیدا کند.

از توان علمی تات تا ظرفیت راینان اقتصادی؛ ائتلاف تازه برای تضمین امنیت غذایی ایران

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، با تأکید بر ضرورت پیوند ظرفیت‌های علمی و فناوری تات با شبکه راینان اقتصادی کشور، از شکل‌گیری رویکردی تازه برای تقویت دیپلماسی کشاورزی، تنوع‌بخشی به مسیرهای تأمین، توسعه بازارهای صادراتی و تبدیل دستاوردهای پژوهشی ایران به فرصت‌های همکاری بین‌المللی خبر داد.

به گزارش روابط عمومی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تات، در جریان بازدید جمعی از راینان اقتصادی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران از مؤسسات تحقیقاتی سازمان تات، با بیان اینکه امنیت غذایی یکی از ارکان امنیت ملی کشور است، اظهار کرد: تأمین پایدار امنیت غذایی دیگر صرفاً به میزان تولید داخلی وابسته نیست و باید در کنار تولید، واردات هوشمند، تنوع‌بخشی به مسیرهای تأمین،

توسعه بازارهای صادراتی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین‌المللی را دنبال کنیم.

وی با اشاره به تجربه کشور در مواجهه با بحران‌ها و اختلالات تجاری، افزود: باید مسیرهای جایگزین تأمین کالاهای اساسی از پیش شناسایی و برای شرایط مختلف آماده شوند؛ همچنین در زمان افزایش تولید محصولات کشاورزی، بازارهای صادراتی هدف باید از قبل شناسایی شده باشند تا ضمن حمایت از تولیدکننده، از ایجاد اختلال در بازار داخلی جلوگیری شود.

تات؛ پشتوانه علمی دیپلماسی کشاورزی

رئیس سازمان تات با تشریح ظرفیت‌های گسترده این سازمان گفت: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با برخورداری از ۲۰ مؤسسه تحقیقاتی، ۳۴ مرکز تحقیقات و ۳۱۴ ایستگاه تحقیقاتی، یکی از گسترده‌ترین مجموعه‌های پژوهشی کشور و از مراکز مهم علمی حوزه کشاورزی در منطقه است.

گل‌محمدی تأکید کرد: ظرفیت تات تنها در تولید محصولات کشاورزی خلاصه نمی‌شود، بلکه دانش فنی، فناوری‌های بومی، ارقام اصلاح‌شده، منابع ژنتیکی، آموزش‌های تخصصی و دستاوردهای پژوهشی این سازمان می‌تواند به پشتوانه توسعه همکاری‌های علمی، فناوری و اقتصادی ایران با کشورهای هدف تبدیل شود.

وی از راینان اقتصادی خواست ظرفیت‌ها و نیازهای کشورهای محل مأموریت خود را شناسایی و آنها را با توانمندی‌های سازمان تات پیوند دهند.

پیشنهاد عملیاتی رئیس سازمان تات به راینان اقتصادی معاون وزیر جهاد کشاورزی با ارائه یک پیشنهاد عملیاتی، خواستار تعریف حداقل یک پروژه مشخص کشاورزی در هر کشور توسط راینان اقتصادی شد و گفت: باید مشخص شود چه محصولاتی از ایران قابلیت صادرات دارند، چه کالاهایی در کشور مقصد مورد نیاز است، چه فناوری‌هایی قابلیت صادرات دارند و در مقابل، چه فناوری‌هایی می‌توانند برای توسعه بخش کشاورزی وارد کشور شوند.

وی همچنین بر تعریف پروژه‌های مشترک میان مؤسسات تحقیقاتی تات و دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشورهای هدف تأکید کرد و گفت: تبادل پژوهشگر و دانشجو، آموزش‌های تخصصی، انتقال فناوری، سرمایه‌گذاری مشترک و اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک می‌تواند به محورهای عملیاتی این همکاری‌ها تبدیل شود.

اتصال دستاوردهای پژوهشی به بازارهای جهانی گل‌محمدی با اشاره به ضرورت تقویت جایگاه محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی اظهار کرد: یکی از ظرفیت‌های مهم تات، پشتوانه علمی و پژوهشی آن در حوزه سلامت و کیفیت محصولات کشاورزی است. وی اجرای طرح پایش بیش از ۴۷۰۰ نمونه محصولات کشاورزی در ۲۷ استان کشور را نمونه‌ای از این توانمندی دانست و افزود: نتایج

به گزارش مرکز روابط عمومی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، دکتر افلاطونی با اشاره به اهمیت اجرای طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت، اظهار کرد: تحقق اهداف این طرح مستلزم برنامه‌ریزی منسجم، استفاده از ظرفیت‌های علمی، پژوهشی و اجرایی کشور و همچنین مشارکت مؤثر دستگاه‌ها و نهادهای مختلف است و در این مسیر، تفاهم‌نامه‌های همکاری باید با جدیت پیگیری و به مرحله اجرا برسند.

وی با تأکید بر ضرورت ارزیابی مستمر میزان پیشرفت تعهدات دستگاه‌های همکار، افزود: همکاری و هماهنگی میان مجموعه‌های اجرایی می‌تواند روند اجرای برنامه‌های درختکاری، توسعه فضای سبز و احیای عرصه‌های منابع طبیعی را شتاب بخشد.

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور همچنین بر لزوم پایش مستمر عملکرد استان‌ها و ارائه گزارش‌های دقیق و مبتنی بر واقعیت تأکید کرد و گفت: تصمیم‌گیری‌های مدیریتی زمانی اثربخش خواهد بود که بر پایه اطلاعات صحیح، به‌روز و قابل اتکا انجام شود.

وی با بیان اینکه عرصه‌های منابع طبیعی از ظرفیت‌های ارزشمند اقتصادی برخوردارند، گفت: استفاده هدفمند از این ظرفیت‌ها می‌تواند به ایجاد زمینه‌های پایدار برای حفاظت و احیای عرصه‌های طبیعی کمک کند. دکتر افلاطونی تولید و تأمین نهال، توسعه زراعت چوب و اجرای برنامه‌های مرتبط با طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت را یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سازمان برشمرد و خواستار پیگیری منسجم برنامه‌ها در سراسر کشور شد.

حفظ آمادگی برای پیشگیری و مدیریت حریق

وی در ادامه، حفاظت از عرصه‌های منابع طبیعی و حفظ آمادگی برای پیشگیری و مدیریت حریق را از دیگر اولویت‌های این مجموعه دانست و بر آمادگی کامل یگان حفاظت و ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها در ادامه فصل گرما تأکید کرد. رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در پایان با اشاره به نقش مؤثر تشکلهای مردم‌نهاد در حفاظت و احیای منابع طبیعی، بر استفاده حداکثری از ظرفیت این تشکلهای و تقویت تعامل مدیران استانی با مجموعه‌های مردمی برای پیشبرد اهداف طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت تأکید کرد. بر اساس این گزارش، غلامرضا هادربادی مدیر کل دفتر امور بیابان و امین رحیمی پور سرپرست مرکز جنگل‌های خارج از شمال گزارشی از وضعیت تولید و توزیع نهال مناطق بیابانی و جنگلی ارائه دادند.

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری

این پایش نشان داد میزان فلزات سنگین و غلظت نیترات در نمونه‌های بررسی شده پایین‌تر از حدود مجاز جهانی بوده است.

رئیس سازمان تات تصریح کرد: بخشی از چالش‌های صادرات محصولات کشاورزی به تفاوت مقررات و استانداردهای کشورهای مقصد بازمی‌گردد و رایزنان اقتصادی می‌توانند با ایجاد ارتباط میان مراجع تخصصی دو کشور، در رفع موانع فنی و تسهیل حضور محصولات و فناوری‌های ایرانی در بازارهای هدف نقش‌آفرینی کنند.

شبکه‌ای پایدار برای دیپلماسی کشاورزی

گل‌محمدی همچنین بر ضرورت شکل‌گیری یک شبکه پایدار برای استمرار همکاری‌های علمی و اقتصادی تأکید کرد و گفت: ارتباطات ایجادشده نباید با پایان مأموریت یک رایزن اقتصادی متوقف شود؛ بلکه باید شبکه‌ای شکل گیرد که اطلاعات، ارتباطات علمی و اقتصادی و پروژه‌های مشترک ایران با کشورهای هدف را استمرار بخشد.

وی افزود: سازمان تات آمادگی دارد ظرفیت مؤسسات تحقیقاتی، شرکت‌های دانش‌بنیان، دانش فنی و دستاوردهای پژوهشی خود را در اختیار شبکه دیپلماسی کشاورزی کشور قرار دهد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در پایان، اتصال علم و فناوری به دیپلماسی اقتصادی، تبدیل ظرفیت‌های پژوهشی به فرصت‌های تجاری و ایجاد مسیرهای پایدار برای تبادل دانش، فناوری و محصولات کشاورزی را از محوره‌های اصلی همکاری‌های پیش‌رو دانست و تأکید کرد: با هم‌افزایی دستگاه‌های علمی، اجرایی و دیپلماسی، می‌توان ظرفیت‌های کشاورزی ایران را به فرصت‌های واقعی برای توسعه صادرات، انتقال فناوری و تقویت امنیت غذایی کشور در عرصه بین‌المللی تبدیل کرد.

افلاطونی بر تسریع اجرای تفاهم‌نامه‌های همکاری در طرح

مردمی کاشت یک میلیارد درخت تأکید کرد

دکتر رضا افلاطونی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، در یکصد و هفتمین جلسه طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت که با حضور وبیناری مدیران کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها برگزار شد، بر ضرورت پیگیری و تسریع اجرای تفاهم‌نامه‌های همکاری، تقویت هماهنگی میان ستاد و استان‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت دستگاه‌های همکار برای تحقق اهداف این طرح ملی تأکید کرد.

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

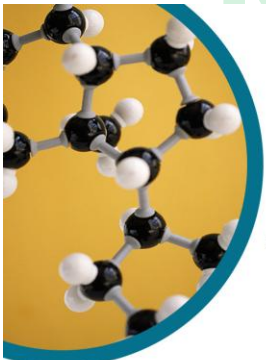
شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان متولی انجام فعالیت‌های آزمایشگاهی و پژوهشی در حوزه منابع طبیعی در سرتاسر کشور، همکاری گسترده‌ای با دانشگاه‌ها و سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج کشور دارد.

با توجه به ماهیت تحقیقاتی و پژوهشی آزمایشگاه‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ارائه خدمات متنوع آزمایشگاهی، خدمات مشاوره‌ای و بازدید علمی و آموزشی به متقاضیان از مهم‌ترین و اصلی‌ترین اهداف و فعالیت‌های آن می‌باشد که با دارا بودن تجهیزات آزمایشگاهی مناسب و کارشناسان با دانش فنی به روز و منحصر به فرد، آماده ارائه خدمات تخصصی به اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، شرکت‌های دانش بنیان، مراکز صنعتی و کلیه متقاضیان می‌باشد.

R I F R

شبکه آزمایشگاهی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مشتمل بر ۲۲ آزمایشگاه تخصصی آماده ارائه خدمات آزمایشگاهی در حوزه‌های زیر می‌باشد:

۱. اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی خاک، کمی‌سازی و تعیین سرعت آستانه فرسایش‌بادی، بررسی توزیع اندازه ذرات فرسایش یافته، تعیین ارتفاع آیرودینامیکی زبری خاک، بررسی فرسایش و تولید رسوب ناشی از قدرت جریان رواناب
۲. آزمون‌های چرخش نوری، ضریب شکست، چگالی نسبی، اندازه‌گیری مواد باقیمانده پس از تبخیر و ارزیابی آمیختگی در اتانول
۳. استخراج، آنالیز، شناسایی و اندازه‌گیری ترکیب‌های اسانس‌ها، روغن‌ها و عصاره‌های گیاهان دارویی (GC/MS و GC، HPLC)
۴. تبادل‌ات بذری، انجام آزمون‌های تکنولوژی و تشخیص سلامت بذرهای جنگلی، مرتعی و دارویی آزمون‌های خوشخوراکی با NIR
۵. سنجش صفات بیوشیمیایی، فیزیولوژیکی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی گیاهان و تهیه پروتکل کشت‌بافت گونه‌های گیاهی
۶. ارزیابی، اندازه‌گیری و تجزیه خواص آناتومیکی، فیزیکی، شیمیایی، حفاظتی، مکانیکی چوب کاغذ و فرآورده‌های آن
۷. سنجش ویژگی‌های زیستی خاک، تکثیر میکروارگانیسم‌های مهم خاک و تولید مایه تلقیح
۸. انجام آزمون‌های فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی، مولکولی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی
۹. بررسی بیولوژی و اکولوژی عوامل بیماری‌زا و آفات گیاهی
۱۰. پایش آفات و بیماری‌های فضاهای سبز شهری
۱۱. انجام مطالعات آناتومی گیاهی

۰۲۱-۴۴۷۸۷۵۸۵
۰۹۰۵ ۶۹۴ ۰۰۲۲
۰۲۱-۷۲۹۵۷۲۴۶
nrln@rifr-ac.ir
labsnet_rifr

از سایت شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور دیدن فرمایید.
labsnet.ir/rifr

باغ گیاه‌شناسی ملی ایران

گنجینه‌ای زنده از تنوع،
زیبایی و شکوه طبیعت

مسیریابی